

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUD

NOVO MESTO IN KOČEVJE

Lastnika in izdajatelj: Okrajna odbora SZDL Novo mesto in Kočevje. — Izhaja vsak petek. Posamezna številka 10 din. Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din ali 3 ameriške dolarje. — Tekoči račun pri Mestni hranilnici v Novem mestu, št. 616-H-T-24.

Štev. 5 (308)

VIL

NOVO MESTO, 3. FEBRUARJA 1956

Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Gošnik. Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. Poštni predal: Novo mesto 33. Telefon uredništva in uprave št. 127. Rokopisov ne vračamo. Tiska Časopisno-založniško podjetje »Slov. poročevalce« v Ljubljani. Za tisk odgovarja Frane Plevel.

Najdelavnejše člane v občinskih odbore SZDL

V občinah novomeškega okraja so v teku občinske konference SZDL, na katerih volijo tudi nove občinske odbore SZDL in delegate za okrajno konferenco, ki bo verjetno konec februarja ali v začetku marca.

V Kostanjevici in Mokronogu so že izvolili nova občinska odbora SZDL, v ostalih občinah pa se pripravljajo na občinske konference. Številni so sestanki vaških organizacij in posebnih sektorski posveti političnega aktivna. Udeležba je bila do sedaj povsod dobra. Zlasti v občinah Trebnje, Straža, Črnomelj in Novo mesto so priprave za občinske konference dobre in obširne.

Potrebno je, da dosednji inelativni občinski odbori SZDL s pomočjo ostalih organizacij in aktivna razvije široko politično delavnost. Število članov SZDL v okraju ni zadostno; prav tako se je treba pogovoriti s člani o vrsti vprašanj, ki so dostikrat premalo obdelana in premalo poljasnjena. Občinski inelativni odbor Sentjernej bi moral zlasti posvetiti vpo pazno osnovnim organizacijam v bližnji občini Skočjan, kjer je stanje glede števila članov in njihove aktivnosti najbolj problematično. Priprave za občinske konference naj bodo povsod take, da bodo poživile delo osnovnih organizacij SZDL, vključevanje novih članov ter redno plačevanje članarine.

Nove občinske odbore SZDL čakajo obširne naloge, zato je treba izvoliti v nje najboljše člane, kar velja prav tako za delegate za okrajno konferenco. Kot doslej, tudi v bodoče ne bo moglo mimo organizacij SZDL nobeno politično, gospodarsko, socialno ali kulturno prispevanje vprašanje. Sodelovanje pri reševanju družbenih problematik zahteva, da so na vodstvu organizacij najboljše člani, katerim naj pri tem aktivno pomagajo tudi vsi ostali člani Socialistične zveze.

Podpredsednik okrajnega ljudskega odbora Novo mesto Niko Belopavlovič: Splošna vprašanja telesne vzgoje moramo resneje postaviti pred naše družbene organizacije in oblastne organe

Vprašanje telesne kulture se kot celota čedalje resneje postavlja pred vse odgovorne forume v našem jasnem življenju. Vloga in pomen tega področja, ki živo posega v bodočnost naroda in odločujoče vpliva na zdrav razvoj generacije, zaslužita vidnejše mesto tudi v našem tisku. Zato se je Dolenjski list obrnil na tovariša Nika Belopavloviča, člana republiške komisije za telesno kulturo, s prošnjo za odgovor na naslednja vprašanja. Tovariš Belopavlovič je uredniku lista odgovoril na postavljeni vprašanja takole:

KAKO OCENJUJES STANJE IN DOSEDAJ DOSEŽENE USPEHE V TELESNI VZGOJI IN ŠPORTU NA DOLENJSKEM? KAJ JE BIL V PRETEKLEM DESETLETJU ZA TA RAZVOJ NAJPOMEMBNEJŠE IN KJE SMO Z NASO TELESNO KULTURO. CE JO PRIMERJAMO S PREDVOJNIM STANJEM NA DOLENJSKEM?

Brez dvoma se je na področju telesne kulture v preteklem desetletju precej naredilo, posebno če, če upoštevamo objektivne težave, s katerimi so se telesno vzgojne organizacije na Dolenjskem borile. Pozabiti ne smemo, da je vsako telesno vzgojno in športno delo bilo v vojnih letih popolnoma prekinjeno, telovadnice in tek-

aktivnimi člani. Te številke nam povedo v primerjavi z današnjim registriranim članstvom Partizana, da sicer še ne dosegamo predvojnega števila aktivnih članov. Če pa realno gledamo na aktivno udeleževanje mladine pri posameznih področjih v šolah in na vasi, ki zven družtev Partizana in športnih organizacij aktivno gojijo razne panoge telesne vzgoje in športa, moramo ugotoviti, da število aktivnih presega predvojn-

no stanje. Razlika je v tem, da se je v predvojnih šolskih organizacijah aktivno udeleževalo več kot 1000 starejših članov, do čim se v sedanje organizacije Partizana vključuje predvsem mladina. Še vedno pa nismo dosegli predvojnega števila društev, čeprav so za to dane možnosti v raznih krajih, kot n. pr. Gradac, Vrnica, in močne želje kolektivov po ustanavljanju aktivov v podjetjih.

NOVO USTANOVLJENA KOMISIJA ZA TELESNO KULTURO SI JE ZAČELA SVOJ PROGRAM. KAJ SMATRAŠ V NJEM ZA NAJVAŽNEJŠE DELO IN KAJ BO TREBA PRI NAS NAJPREJ URESNICITI IZ TEGA PROGRAMA?

Na to vprašanje je dal v Ljubljanskem dnevniku 30. XII. 1955 precej obširno posamično predsednik naše republiške komisije, tov. Stane Kavčič. Prispevam samo še to, da smo si poleg načelnih razprav in sklepov zadoli sledeče konkretne naloge:

1. Pospešiti ustanovitev in pravilno usmeriti svete za telesno kulturo na okrajih in občinah.
2. Pregledati stanje telesne

NOVO MESTO ZA PREŠERNO TEDEN

Nocoj ob 20. uri bo pričelo kulturno društvo Dušan Jerb v dvorani ljudske prosvete glasbeno-pevske večer svojih članov, na katerega vabi prebivalce mesta. V nedeljo 5. februarja bo ob 16. uri v združnem domu v Briljani slavnostna akademija Društva svobode, s katero bodo potekali sponzor pesnika dr. Franceta Prešerna. V ponedeljek 6. februarja bo v Domu ljudske prosvete večer Obiteljstva kulturnega društva s proslavo 10-letnice osvoboditve, s počastitvijo Prešernovega genija in s predavanjem o razvoju obrti na Dolenjskem. V sredo, 8. februarja, bosta priredila KD Dušan Jerb in Ljudska univerza Novo mesto kulturni večer v počastitev 100. letnice rojstva pesnika Antona Askereca. O Askerecu bo predavala dr. Marija Borštnikova, Prešernove in Askereve pesmi pa bo recitala ilna ljubljanske Drame Boris Kralj. Sodeloval bo tudi moški pevski zbor društva.

Niko Belopavlovič, član republiške komisije za telesno kulturo

Gospodarska dejavnost kočevskega okraja v letu 1955

21. januarja se je v Kočevju sestala okrajna ljudska skupna. Okrajni zbor in zbor proizvajalcev sta zasedala skupno. Razden večine odbornikov so zasedanju prisostvovali še predsednik gospodarskega sveta LRS tov. Ivan Maček, člana izvršnega sveta LRS tov. Janez Hribar in Matija Maležič ter drugi. Na skupščini so odborniki dali več poročil, med njimi je bilo najvažnejše poročilo predsednika gospodarskega sveta Jožeta Zagarja o investicijski dejavnosti okraja v letu 1955.

Lanskoletna dejavnost okraja glede investicij — izgradnje industrije, prometnih sredstev, komunalnih naprav (zlasti vodovodov in elektrifikacije podeželja) — kaže očiten napredek. Saj je bilo lani predvidenih okrog 473 milijonov investicijskih sredstev. Viri teh sredstev so bili ti: iz proračuna OLO 51,5 milijonov, posojila iz lokalnih skladov 110 milijonov, iz občinskih proračunov 23 milijonov. Republiška pomoč pasivnim krajem je znašala 73 milijonov. Elektrogospodarska skupnost je prispevala 15 milijonov, iz zveznega proračuna je bilo 200 milijonov.

Vsota okrajnega proračuna je bila porabljena za zgraditev novih stanovanj in za popravilo ter adaptacijo nekaterih stavb, nadalje za zgraditev ceste Kočevje-Rudnik, ceste v Ribnici, avtobusne postaje v Kočevju in v mostu na Kolpi. Skoraj 22 milijonov je šlo za elektrifikacijo podeželja, za vodovod v Ribnici, za dijaški internat v Farji in za hotel Pugled. Te investicije iz proračuna OLO so vse uporabljene, razen za avtobusno postajo in za samski stanovanjski blok v Kočevju, ki ga bo letos prevzela v dograditev občina Kočevje. Sredstva bodo črpala iz stanovanjskega sklada za lokalne investicije OLO.

Posojila iz lokalnih virov so bila uporabljena predvsem za razvoj industrije ter gostinstva

OSTALA INVESTICIJSKA SREDSTVA

Republiško pomoč zaostalom krajem je dobila Kemična tovarna v znesku 30 milijonov, 43 milijonov pa je bilo porabljenih za vodovod v Stari Cerklji in za zgraditev jezua na Rini. Sredstva iz zveznega proračuna so šla za zgraditev mlina v Kočevju; zanj je nabavljena že tudi vsa potrebna opre-

ma. Z zneskom Elektro-gospodarske skupnosti so bila končana začetna dela pri graditvi hidrocentrale na Cabranki. Poudariti moramo, da omenjena investicijska sredstva še niso vsa izčrpana in bodo nekateri objekti s temi investicijami dokončani šele letos.

UREDITEV MALIH ASANACIJ

Zelja slehernega našega človeka je, da ima poleg drugega tudi električno luč, pitno vodo, lepo urejeno naselje in podobno. Teh zadev so se najuspešneje lotili občani Sodražice in Slemen. Poročilo investicijskega odbora za male asanacije v letu 1955 kaže, da so vaščani zgradili vodovod z lastnimi sredstvi, K 15 milijonov, kolikor so stala dela pri vodovodu, je prispevala kmetijska zadruga 1 milijon, odbor za male asanacije pa 100.000. Vse ostalo so vaščani zbrali sami. Ravno tako prizadevni so občani v Zamostcu, Kompoljah, Prigorici in drugod. Veliko prizadevnost kažejo še v Turjaku (črpalni vodovod), v Srobotniku, na Jese-novem vrtu, v Ribnici, Lazcu, Loški potok, v Suhorju in na Gašpinovem. Skupna investicijska vsota za male asanacije znaša skoraj 32 milijonov dinarjev.

(Nadaljevanje na 2. strani)

STUDIJA
MIRNA JARNA
NOVO MESTO

NEPRIČAKOVAN USPEH: do 30. januarja

2619 NOVIH NAROČNIKOV

Se 263 novih naročnikov se je v preteklem tednu pridružilo množici novih bralcev našega lista, ki s tem zaključuje uspešno dvomesečno akcijo razširjanja socialističnega tiska na Dolenjskem. Uredništvo in uprava lista se ponovno zahvaljujeta vsem poštvovalnim prosvetnim delavcem, vodstvom šol, dopisnikom in sodelavcem lista, društvom, organizacijam in vsem ostalim, ki so pomagali pri razširjanju našega tiska, pa že v svoji skromnosti ostali neimenovani. Z njihovo pomočjo je naš list dosegel redno tedensko naklado 11.000 izvodov.

Naslednji pregled naj pove, koliko in v katerih občinah so organizacije in posamezniki delali za razširitev našega tiska:

V OKRAJU KOČEVJE:

Draga - Loški potok	35 novih naročnikov
Kočevje	248 novih naročnikov
Ribnica	158 novih naročnikov
Sodražica	58 novih naročnikov
Velike Lašče	93 novih naročnikov
Videm - Dobropole	41 novih naročnikov
Predgrad	37 novih naročnikov

V OKRAJU NOVO MESTO:

Črnomelj	173 novih naročnikov
Kostanjevica - Podbočje	219 novih naročnikov
Metlika	108 novih naročnikov
Mirna	61 novih naročnikov
Mokronog	70 novih naročnikov
Novo mesto	406 novih naročnikov
Semič	89 novih naročnikov
Straža - Toplice	125 novih naročnikov
Sentjernej	216 novih naročnikov
Trebnje	129 novih naročnikov
Zužemberk	117 novih naročnikov

V novomeškem okraju se je na list na novo naročilo skupno 1713 ljudi, v kočevskem okraju 670, v krajih izven Dolenjske 198 ljudi in iz inozemstva 38 ljudi.

Samo 1060 članov ZB v občini Metlika?

Sedaj po občinski konferenci ZB v Metliki se morajo člani vztrajno lotiti raznih perečih nalog, ki jih je pokazala konferenca. Ena osnovnih nalog krajevnih vodstev zveze je, da vključijo v organizacijo ZB vse iste biveše borce in aktiviste ter žene na vasi, ki so med vojno aktivno sodelovali med NOB. Ker je samo 1.060 članov ZB, kolikor jih je do sedaj v občini, vključeno v organizacijo, je to res premalo, saj je med NOB skoraj vsak otrok, človek sodeloval. To se pravi, da je treba učvrstiti organizacijo, urediti članarino in se lotiti perečih zadev.

Nikoli ne bi smela organizacija ZB zanemariti skrbi za pravilno vzgojo otrok padlih borcev. Sodelovati bi morala z materami, skrbniki in z vzgojitelji v šoli. Samo v gimnaziji v Metliki je 39 otrok padlih borcev, katerih uspeh

pa je v šoli za 3% slabši od uspeha ostalih otrok. Materje v glavnem skrbiti je, da bi otroci v redno prejemali stipendijo, za učne uspehe se pa ne menijo dosti. Saj nekatere sploh še nikoli niso prišle vprašati v šolo, kako napreduje njen otrok. Ko dobi otrok slabo oceno, je pa ogenj v strelhi Zveza borcev bo v bodoče skrbela za posvetovanje z materami in se z njimi pomenila o nadaljnji vzgoji otrok.

Ze pred enim letom je ZB organizirala pisanje življenjepisov padlih borcev in žrtev fašizma za skominsko knjigo občine Metlika. Nekaj več kot polovico življenjepisov je že napisanih, druge pa je treba v najkrajšem času dokončati. Se predno bi šla knjiga v tisk, bi vse zbrane življenjepise pregledali člani Zveze borcev na svojem terenu. Tako bi se izognili morebitnim napakam in nepravi-

vilnostim. Življenjepise je treba pisati skrbno in s čutom odgovornost. Nekateri že napisani so zelo pomanjkljivi, kar bo treba popraviti.

Organizacije ZB bodo na terenu zbrale podatke, kje bo treba postaviti spominske plošče, na krajih, kjer so se med NOB dogajali važni dogodki. Obelaziti bo treba prav vse zgodovinske kraje. Od članov ZB je odvisno, da ne bo ostalo nič prikritega ali pozabljenega. Se je mnogo krajev, znamenitih iz časov NOB, kjer bo treba postaviti spomenik ali ploščo. Da bo pa to tudi izvedljivo, bodo potrebna denarna sredstva. Zato bodo člani Zveze borcev občine Metlika sodelovali z organizacijo ZB občine Črnomelj in Semič pri pripravi velike tomboule, katere dobitek je namenjen za zgodovinsko dejavnost v Beli krajini.

R. F.

Slovo tovariša Lojzeta Doltarja

V soboto, 28. januarja popoldne, so v Črnomlju pokopali domačina, majorja Lojzeta Doltarja, nosilca partizanske spomenice iz leta 1941, pomočnika šefa Vojnega oddelka v Mariboru. Hud udarec zadržne bolezni je nepričakovano zadel pokojnikovo družino, v kateri so ostali trije otročki brez ljubečega očeta in moža, v Zvezi komunistov pa je z izgubo Lojzeta Doltarja nastala boleča vrzel. Omahnil je sredi dela in mnogih še neizpoljenih načrtov, ves predsa dolžnostim in ciljem, katerim je posvetil vse svoje življenje.

Z ljubeznijo in spoštovanjem se je rojstno mesto poslovilo od dragega Lojzeta. Na mrtvaškem odru v Domu ljudske prosvete so ga Črnomelci zasuli s cvetjem, oficirji JLA, predstavniki ljudske oblasti, organizacij in društev, prijatelji in znanci pa

so mu prinesli nad 80 vencev. Nad 4000 ljudi se je zbralo k zadnji žalostni poti pokojnega družina, saj je bila njegova družina splošno priljubljena. K pogrebu so prišli tudi Lojzetovi nekdanji borci, prijatelji in znanci iz vseh krajev Dolenjske. Točno ob 15. uri so krsto s pokojnikom položili na topovsko lafeto, ki so jo vleкли štirje vranci. Pred domom sta se od pokojnega tovariša poslovila zastopnika Vojnega oddelka Marjbor in garnizije JLA v Črnomlju, nakar je spreved krenil v mesto. Pred stavbo občinskega komiteja ZKS je v imenu množičnih organizacij Črnomlja spregovoril Lojzetov soborec Bojan Fabjan, ki je opisal pokojnikov lik in njegovo predano, neumorno delo za osvoboditev ljudstva.

S trga se je razvil pogreb, kakršnega v Črnomlju še prav gotovo ni bilo, skozi mesto na Griček h grobnici prvih padlih belokranjskih partizanov. Pretresljivo zvoki žalnih koracnic novomeške vojaške godbe so spremljali množico, ki je pospremila prezgodaj umrlega tovariša na njegovi poslednji poti. Zimsko sonce je upiralo zadnje žarke na Griček, ko je ob odprtem grobu spregovoril narodni heroj Jože Borštnar in se z ganljivimi, v srce segajočimi besedami poslovil od dragega tovariša in prijatelja. Solze ganotja in sočustvovanje v obeh množicah so bile nepreten zunanji izraz bolečine, ki je segla ljudem globoko v srce.

Tudi našega dragega Lojzeta je kovala in oblikovala Zveza komunistov, je dejal med ostalimi tovariš Borštnar, ko je

opisoval Lojzetovo življenje, prežeto s silnim žarom ljubezni do trpečega ljudstva in domovine. »V borbenih partizanskih enotah, v vsakodnevnih bojih in v najtesnejšem sožitju borcev-partizanov se je dokončno izoblikovala njegova osebnost. Iz mladeniča je zorel v moža z vsemi odlikami značaja, skovanega v borbi:

popolna predanost ljudstvu in njegovi pravični stvari, okelevala zavest delavca-proletarca, popolna poštenost in izostreni čut pravičnosti in tovarištva, skrajna zvestoba načelom, ki jih je poznal in sprejel za svoje. Vse pa je bilo prežeto s prepričanostjo in vero, da za srečo in blaginjo posameznika in ljudstva ni treba nekimi umišljenimi nadnaravnimi sil, temveč da je sreča blaginja posameznika ter ljudstva odvisna le od sile in moči, ki je v nas samih

iz krvi takih padlih borcev in iz vztrajnega, nesebičnega in zvestega dela takih borcev v osvobodilni domovini raste moč naše državne skupnosti, moč in ugled v bratski ljubezni združenih jugoslovanskih ljudstev.

Zadnje besede slovesa je okrajni sekretar ZKS izrekel tovarišu Lojzetu in njegovim prijateljem, padlih že v prvih dneh našega upora in boja: »Tu, v srcu Bele krajine, počivata junaki, vaša rodna zemlja pa vas ljubo objema z lepoto in brez in brez in v vročo ljubeznijo svojih zlatih src.

Črnomeljski pionirji so zapeli še »Prečuden cvet...«, častna salva pa je okelela nad prezgodnjim grobovi, v katerem počiva v svobodni ljubeči zemlji srce nepozabnega prijatelja, tovariša in komuniste

Oficirji in predstavniki ljudske oblasti nosijo krsto na lafeto pred Dom ljudske prosvete

DPD SVOBODA JOZE MOSKRIČ IZ LJUBLJANE
priredi v nedeljo, 5. februarja 1956 ob 14.30 popoldne
v Domu kulture v Kostanjevici
KONCERT NARODNIH IN UMETNIH PESMI
Dirigent je znani skladatelj Slavko Mihelič.
Vstopnice dobite v predprodaji v trafikci Pavlenč. Vabimo vse občinstvo iz Kostanjevice in okolice, da se koncerta tega priznanega zbora, ki ga večkrat poslušamo v radiu, zanesljivo udeležijo in ne zamudijo umetniškega utika

VREME
ZA CAS OD 3. DO 12. FEBR.
V drugi polovici tekočega tedna razjasnitev in hud mras. Ob koncu tega ali v začetku prihodnjega tedna bo zopet snežilo. Naslednje dni suho, jasno vreme, v jasnih nočeh hud mras. Od konca prihodnjega tedna dalje večje snežne padavine in toplice.

Gospodarska dejavnost kočevskega okraja v letu 1955

Nadaljevanje s prve strani.

V KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU JE BILO NAJVEČ PORABLJENO ZA CESTE IN POTA

Od 137 milijonov, investiranih v gozdarstvo, je bilo za gradnjo cest (Kostel, Vrbovec, Martaloz itd.) 80 milijonov, 45 milijonov za varstvo in nego gozdov, ostalo pa za zgraditev logarnice in ostalih gozdnih objektov.

Za napredek kmetijstva je bilo investiranih 143 milijonov — 52 milijonov za zgraditev silosov in gnojilnih jam, 29 milijonov za nabavo strojev, 12 milijonov za osnovni prihratek živine, 50 milijonov je pa porabljeno za kmetijsko posestvo.

neka, nekaj pa je v dokončni izgradnji. Rudnik Kočevje je zgradil 13-stanovanjski blok. Tekstilna tovarna gradi 4-stanovanjsko hišo, KGP dokončuje šest stanovanjskih hiš, Lip v Ribnici je dogradil hišo z osmihi stanovanji, KZ v Ribnici trgovski dom, v Kočevju, Ribnici in Lipovcu so zgrajene železniške postaje, KZ Sodražica trgovski dom (Sodražica dokončuje tudi lesno-galanterijske delavnice). V tiskarni Urška bodo kmalu zaključena notranja dela, v Kočevju je zgrajena trafa postaja, nove prostore, oziroma tovarniške objekte sta dobili Kijučavničarska in Kleparška delavnica, v Loškem potoku je začela obratovati mizarška delavnica. V gradnji je cesta Struge-Vrbovec, cesta ob Kolpi, jez na Rinči in še polno raznih manjših objektov. Precej gradi tudi privatni sektor. Zasebniki

v okraju so dogradili ali še gradijo 40 stanovanjskih hiš in 29 gospodarskih poslopij. Največ gradnje v ribniški občini — 18 hiš in 8 gospodarskih poslopij, v Kočevju 9 hiš, v Dobropolju 4 hiše in 6 gospodarskih poslopij itd.

NOVA IMENOVANJA NA OLO

Za načelnika tajništva za zdravstvo in socialno politiko je imenovan Lojze Rauh, za načelnika tajništva za delo in delovna razmerja Stane Pintar, za načelnika tajništva za splošne zadeve in proračun pa Martin Lorber. Izvoljeni so bili tudi svet za notranje zadeve, predsednik Milan Kajtna, svet za občo upravo in proračun, predsednik Viktor Ožura, okrajni odbor za male asanacije, predsednik Andrej Pirnat, in še več drugih začasnih komisij. M. C.

USPEŠNO REŠEVANJE STANOVANJSKEGA VPRASANJA

Gradbena dejavnost se je lani lepo razvijala. Veliko je zgraje-

Za okrepitev zadrug v semiški občini

Semiška občina je najmanjša v okraju. V njenem gospodarstvu pa imajo že sedaj vidno vlogo kmetijske zadruge, ki se še nadalje krepijo. O plodni dejavnosti kmetijske zadruge Črešnjavec, ki ima več članov kot je kmetijskih gospodarstev na tem območju, smo že pisali. Močno gospodarsko dejavnost razvija tudi semiška zadruga, prav tako izboljšuje delo KZ Štečajevce.

Z namenom, da bi se zadržna dejavnost v občini še bolj okrepila in korist gospodarstva napredka, je bila pred mesec dni v Semiški konferenca predstavnikov vseh treh kmetijskih zadrug in občinskega ljudskega odbora. Sprejeti zaključki na tej konferenci, ki so sledili občinski razpravi o vprašanih skupnega zadržnega delovanja, pomenijo nedvomno močan korak k še uspešnejši zadržni dejavnosti.

sebo komisijsko, ki bo pregledala živino pred zavarovanjem. Zadruge bodo skupno pripravile pogodbo za pašišča na Kočevju in jih uredile za vsa obdobja. Skrb za dobro seme bo posebna naloga kmetijskih zadrug tudi v bodoče. Pačetele bodo jakoj zbirati prijave za semenski krompir, v zameno za prodajnega in v doplačilu razlike, skrbilo pa tudi za druga semena.

Sklenili so tudi, naj bi zadruga pregledala, koliko se člani v zadnjem času pri prodaji poliznele svoje zadruge in koliko prodajajo mimo nje. Mnenja so bili, naj imajo člani pri zadrugi toliko pravice, kolikor čutilo do nje dolžnosti, ali drugače: vsak naj ima od zadruge toliko koristi, kolikor se je je posluževal pri prodaji in nakupu.

Sklenili so še sklicati sestanke s poškolsko mladino za razgovor o kmetijskem izobraževanju na tečajih. Na letnih občinskih zborih bodo s člani razpravljali o možnosti združitve vseh treh zadrug zaradi znižanja stroškov administracije ter cenjenem nakupu in odpremi blaga.

Kmetijske zadruge bodo zaloge umetnih gnojil, ki je Tomažovo žilnino in kalijevo sol, prodajale članom po 10 dni kolonizacij. Razlika 2 dni bodo plačale zadruge, da se gnojila ne bodo potvorila. Vse tri zadruga bodo uvedle nabavne knjižice za vse člane. Knjižice bodo za pregled, koliko posameznik član kupi in prodaja preko svoje zadruge. Člani živinorejci bodo gotovo pozdravili sklep konferenca, da bodo zadruge plačevale polovice zavarovalne premije za živino. Izvolili so po-

Sklenili so tudi, naj bi zadruga pregledala, koliko se člani v zadnjem času pri prodaji poliznele svoje zadruge in koliko prodajajo mimo nje. Mnenja so bili, naj imajo člani pri zadrugi toliko pravice, kolikor čutilo do nje dolžnosti, ali drugače: vsak naj ima od zadruge toliko koristi, kolikor se je je posluževal pri prodaji in nakupu.

Sklenili so še sklicati sestanke s poškolsko mladino za razgovor o kmetijskem izobraževanju na tečajih. Na letnih občinskih zborih bodo s člani razpravljali o možnosti združitve vseh treh zadrug zaradi znižanja stroškov administracije ter cenjenem nakupu in odpremi blaga.

V Mokronogu bo treba podjetja razširiti

23. januarja je bila seja občinskega ljudskega odbora, na kateri je med drugim poročal tudi svet za gospodarstvo o svojem dosedanem delu in predložil načrte za bodoče delo. Odborniki so razpravljali zlasti o občinskih podjetjih, ki že obstajajo in o podjetjih, ki bi jih še ustanovili. V občini delajo zdaj sledeča podjetja: Trgovina, Vrbovčarstvo, Cevljarstvo, Remont, Pekarija in Mesarija. Van ta podjetja od ustanovitve dalje niso dosegala kakšnih posebnih uspehov, ker kolektivni sami niso bili dovolj prožni in iniciativni, da bi uredili pravilne odnose v podjetjih. Niso si polskali možnosti in zagotovitve večje in boljše proizvodnje. Gospodarski svet je zato temeljito razpravil o stanju podjetij in o možnostih, ki so dane za njihov razvoj.

Vrbovčarstvo se je vse do sedaj borilo z dobavo surovin,

vrbovih šib in bilo že celo na poti, da si preskrbi ta material tam nekje od madžarske mejel. Vrbovi šib pa imamo dovolj in že v malekstenim prizadevanjem jih bo še več ob Mirni. Treba je še stopiti v stik z mirenško vodno zadrugo. Če bi pa podjetje želelo gojiti boljše vrste šiba, ima zato prav tako možnosti doma. Občinski ljudski odbor bo dal na razpolago nekaj zemljišča; treba bo le predhodno zemljo preiskati, da se gojenje vrbe zagotovi. Podjetje je potreben izkušen strokovnjak, ki bo poskrbel za boljše in hitrejšo proizvodnjo. Gospodarski svet je sklenil vsa ta vprašanja rešiti in podjetje razširiti.

V čevljarstvu podjetju do nedavnega ni bilo delovne discipline in reda, ki bi pripomogel do večjih uspehov. Vodstvo podjetja tudi ni znalo poskrbeti za dobavo surovin, in zadržna dejavnost je bila precej slabša, kar je bilo posledica nezadostne organiziranosti in pomanjkljivosti obdelave surovin. Vse to je bilo posledica nezadostne organiziranosti in pomanjkljivosti obdelave surovin. Vse to je bilo posledica nezadostne organiziranosti in pomanjkljivosti obdelave surovin.

Seja gospodarskega sveta, kakor tudi seja občinskega ljudskega odbora sta potrdili, da se ob sodelovanju večjega kroga državljanov marsikaj zmore. Zelim, da bi bilo začrtano delo čim bolj uspešno!

O ŠOFERJU, UNIČEVALCIH PROMETNIH ZNAKOV IN TATU KOLES

Minul, ponedeljek se je pripetila v vasi Rašica v kočevskem okraju lažja prometna nesreča, ki jo je zakril voznik-amater Franc Matejka, zaposlen v »Tekstilna« Kočevje. Nesreča se je zgodila, ker je voznik Matejka vozil po neseljenem kraju s precejšnjo brzino in po levi strani. Da ni bilo še hujših posledic, je zasluga staršarja Evgena Geronija z Rašice, ki je pravočasno opazil nepravilno vožnjo. Zaradi orožanja prometa se bo moral Matejka zagovarjati. Vozniki radi pozabljajo, da se mora skrbeti za varnost kraje voziti s točno predpisano brzo in po desni strani ceste.

V nedeljo ponoči so neznan storilec na cesti med Uršnikom in Dvorčkom vasi povzročil precej občestnih kolik, ki so postavljeni na primer snega, obenem so uničili več stoletnih napisov in cestno-prometnih znakov. Pramer je vreden vsa obsojanja.

V kratkem se bo moral zagovarjati pred sodiščem Vlado Klančar, doma iz vasi Mačke pri Rožbu, ker je kradel gumij in čink pri nekem podjetju v Ljubljani. Zagovarjati se bo moral tudi za dve tatvini koles. Eno od ukrajenih koles je prodal kovaču v Poniškah v Dobropolju občini za zelo nizko ceno, drugo pa kovaškemu mojstru Šuštaršiču iz Turjaka za smešno nizko ceno. Čudno je to, da ta dva, čeprav sta vedela, da so kolesa precej draga, nista vprašala, kje je 19-letni fant dobil kolesi. Z. D.

DRŽAVNA POSESTVA, KMETIJSKE ZADRUGE!

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE

prodaja po dnevnih cenah prašiče-tekače, plemenska merjaške, svinj... in prašičke za rejo v teži od 20 do 50 kg.

Stalno ima naprodaj pujske, stare 8 in več tednov. Vsi prašiči so bele oplemenjene pasme in jarkširske pasme.

Prodaja tudi 4 do 5 tednov stare teličke sivorjave pasme za plemo. Teleta so potomci domačih krav z dokazano molznostjo in uvoženih bikov iz Švice.

Interesni naj se pismeno ali osebno zglašajo na upravi podjetja v Kočevju.

Za podrobna pojasnila se obračajte telefonsko na naš naslov, telefon štev. 379 ali 215.

Kmetovalci, povežite se z vašo kmetijsko zadrugo, da vam bo pri nas nabavila prašičke za rejo in plemo!

VINO IN KOZAREC V GLAVI

Alojz Kirn iz Gomile pri Mirni in Leopold Kolenc iz ste vsaj sta pred dnevi popivala v gostilni. Ko jima je stopilo vino v glavo, je nastal med njima pretep, v katerem je Kolenc vrgel Kirnu kozarec v glavo in mu je pokobil. Sodišče bo gotovo našlo kriveca, da gre za njim še kozarec.

Kadarkoli potrebujete žito in mlevske izdelke, se obrnite na

TRGOVSKO PODJETJE »ŽITO« LJUBLJANA

Od tedna do tedna

V začetku tega tedna so bila razjasnjena neštevilna ugibanja novinarjev in političnih krogov po vsem svetu o tem, kaj je pisalo v pismu sovjetskega predsednika vlade Bulganina, ki ga je prejšnji teden izročil predsedniku Eisenhowerju sovjetski veleposlanik v Washingtonu Zarubin.

Sovjetska agencija TASS je objavila besedilo poslanice, ki je potrdila domneve tistih krogov, ki so menili, da je Sovjetska zveza ponudila ZDA sklenitev prijateljskega in nenapadalnega pakta.

Ta ponudba je bistvena novost te poslanice. Ostale stvari so bolj ali manj že znane iz prejšnjih izjav sovjetske vlade. Jasno je, da si je sovjetska diplomacija s tem korakom pridobila določeno prednost, saj je postavila v položaj države, ki nudi roko sprave in prijateljstva, ZDA pa spravlja v dokaj neugoden položaj, da so morale to ponudbo odkloniti.

Eisenhower je to v svojem odgovoru res tudi storil s tem, da je izrazil dvom o prikladnosti pogajanj o sklenitvi pakta med ZDA in SZ o prijateljstvu in sodelovanju. To svoj odklonitev je oprl predvsem na trditve, da so tri točke (izmed njih predlagane pakta) že zapopadene v Ustanovni listini Združenih narodov. Pri tem se je vprašal, ali je možno sedanjih položaj izboljšati samo, če bi ponovili te besede v dvostranski obliki in ali ne bi s tem usvarili svtare, da je mož z eno potezo peresa doseči uspehe, ki jih je dejansko mož doseči edinoole s spremembo duha.

Zahodne časopisne agencije pa poročajo, da je Washington proti temu sovjetskemu predlogu predvsem zato, ker bi ameriško-sovjetski nenapadni pakt »spodbudil lažni in samovsejni občutek varnosti v Zahodni Evropi in popuščanje naporov člane Atlantskega pakta, da bi se pripravile za obrambo pred sovjetsko agresijo in pred oživljenjem mednarodne komunistične dejavnosti« — kakor pravi agencija Kenter.

To se pravi, da dajejo spet prednost vojaškim blokom! Po drugi strani kaže to tudi praški sestanek člane Varšavskega pakta, na katerem so sprejeli

novi vzhodnonemški vojske v svoje vrste, njenega poveljnika Williha Stopa pa imenovali za namestnika komandanta obtoženih sil tega pakta.

Vendar je treba opozoriti tudi na ten Bulganinove poslanice in Eisenhowerjevega odgovora. Ta ton, način izražanja ni samo diplomatsko vljuden, marveč je sad tako imenovanega ženevskega duha, spoznanja, da v času atomskih in vodikovih bomb ni moč začeti vojne s tem strahovitim moralnim orožjem, ne da bi hkrati napadalec postavil na kolko tudi življenje lastnih ljudi in celo vsega človeštva.

Zenevski duh je po ženevski konferenci zunanjih ministrstev štirih velesil doživljal in še doživlja hude preizkušnje. Vendar je skupaj s tako imenovanim bandunskim duhom, ki je prišel mešeno do izraza na lankski konferenci azijskih in afriških dežel mogoča pregrada, ki jo ne more streči rožljanje z orožjem na obeh straneh umetno na bloke razdeljenega sveta. Tega jezua ne morejo padreti valovi hladne vojne, ki so še močni, čeprav njihova sila peša, ne morejo prodreti zato, ker se tako rekoč vsakih nekaj mesecev izvije iz blokovega poritja kaka država in ubere drugo pot, pot aktivnega mrljubljana in enakopravnega sodelovanja med vsemi državami, ki to hočejo, a ne glede na njihov notranji ustroj.

Takšno opredeljevanje za protiblokovski politiko je najmočnejše prišlo do izraza v gospodarsko nerazvitih ali premalo razvitih deželah, ki so bile do nedavnega še pod tujo nadvlado. To je razumljivo kot snež potiski: te države žele predvsem mir, da bi lahko gradile šole in bolnišnice, tekstilno tovarne in hidrocentrale.

Mi Jugoslavoji smo lahko ponosni, da je Jugoslavija prispevala velik delež k temu in takšnemu pozitivnemu razvoju v smeri miru, mirne poravnave vseh sporov. Jasno je namreč, da noben spor ni tako važen in zapleten, da bi bilo treba zavoljo njega strešč nasprotniku na glavo ducat vodikovih bomb — se zlasti, ampak s tem spora ne bi poravnali, ampak poravnali samo zemljo nad grobovi milijonov ljudi...

Seja gospodarskega sveta, kakor tudi seja občinskega ljudskega odbora sta potrdili, da se ob sodelovanju večjega kroga državljanov marsikaj zmore. Zelim, da bi bilo začrtano delo čim bolj uspešno!

Pestra dejavnost zadržnic v kočevskem okraju

V naših krajih, kjer ni kmetijsko edina pridobna dejavnost kmetijske prebivalstva, je vloga žene v gospodarstvu okoli hiše, prav posebno velika. To spoznanje nalaga zadržnim organizacijam v okrajnem merilu, kakot tudi zadržnam po podeželju, posebno skrb za pritegnitev žena-zadržnic k raznim družbenim dejavnostim. Na tem področju beležimo v kočevskem okraju precejšnje uspehe.

Po uspelem tečaju za konzerviranje sadja in zelenjave v jeseni, je odbor žena-zadržnic pri Okrajni zadržni zvezi nedavno organiziral v Kočevju tečaj za sodelobno predelavo prašičjega mesa. Večina zadrug je pomen tega tečaja razumela in poslala na tečaj primerno zadržnico iz svojih vrst. Da je bil tak tečaj potreben, priča velika številna enakih tečajev po posameznih vaseh, saj je vsaka od udeleženk centralnega tečaja v Kočevju sama organizirala na področju svoje zadruge enega ali celo več tečajev, ki so zelo lepo uspeli. Povprečne je te takih tečajev udeležilo po 25 žena-zadržnic, a v Dolenji vasi se jih je zbralo celo 55!

Odbor žena-zadržnic pri OZZ pripravlja v bližnji dobočnosti že

tretji okrajni tečaj, in sicer o prazničenju, molži in domači predelavi mleka. Poskrbelo je za dobro predavateljstvo, saj bodo tečaj vodili: razen domačih strokovnjakov tudi specialisti iz Ljubljane. Vse kaže, da bo imele ta tečaji enak uspeh kot prejšnji.

Prilaganje teh in podobnih tečajev pa ni edina vsebina dela Odbora zadržnic v Kočevju. Glavna in stalna skrb je organiziranje žena-zadržnic na vseh sedežih zadrug. Prvi začetki tega organizacijskega dela kažejo že lepe uspehe. Sarankov se udeležuje po vaseh veliko število žena, ki kažejo za razna vprašanja kmetijskega gospodarstva in gospodinjstva veliko zanimanje. Prav je, čaja razumela in poslala na tečaj primerno zadržnico iz svojih vrst. Da je bil tak tečaj potreben, priča velika številna enakih tečajev po posameznih vaseh, saj je vsaka od udeleženk centralnega tečaja v Kočevju sama organizirala na področju svoje zadruge enega ali celo več tečajev, ki so zelo lepo uspeli. Povprečne je te takih tečajev udeležilo po 25 žena-zadržnic, a v Dolenji vasi se jih je zbralo celo 55!

Odbor žena-zadržnic pri OZZ pripravlja v bližnji dobočnosti že

žene čvrsteje povezale tudi organizacijsko s področnimi zadržnicami. Zela je, da se organizirajo pri vsaki zadržni odbori zadržnic, katerih predsednica naj bi bila član upravnega odbora zadržnice. V nekaterih zadržnah so odbore zadržnic že ustanovili.

Opisane uspehe je bilo mogoče doseči prav gotovo po zaslugi nekaterih postrvovalnih vodnih žena v okraju. Ko posledica tega dela se je povečala splošna dejavnost. Je pa velika težava zaradi pomanjkanja sposobnih moči za vodstvo tečajev in za učne moči. Potrebe po naših vaseh so velike, zanimanje prav tako. Nujno je torej, da zadruge same s svoje strani skrbijo za te stvari in omogočijo šolanje na gospodinjstvih šolah čim več dekletom iz domačih krajev. Denar, v to vloženo, se jim bo bogato obrestoval, in le na ta način bo mogoče vsestranski napredek naših vasi.

ing. Slavko Volk

Uredimo še to pot!

Za oiskovalce kina v novomeškem Domu ljudske prosvete je bilo res nerodno, ko so morali od prvih predstav iz precej naokrog, isto je veljalo za obiskovalce Dolenjskega muzeja. Lani so nam obljubili, da bodo to pot mimo Doma LP odprli, in so jo res. Prvi so delavci, prekopolni vrt, pri tem pa je tudi (stalo). Se vedno imamo namemo polje le globoko razrito in blatno jama, ki jo lahko prehodimo le ob suhem vremenu. Menda je za ureditev zmanjkalo finančno. Če že ne gre drugače, da ostane ta pot urejena samo na 4.4, naj bi jo OB LO vsaj za silo posuj na debe-o z gramozom in peskom. Obiskovalcem kina in prireditev v Domu LP in obiskovalcem muzeja bo s tem vpra ustrešeno.

Delovni kolektiv, pošilje šimpjev Rdečemu križu seznanja prostovoljnih krovodajevca iz svoje sredine in se pridruži tako tistim, ki so to že storili!

Inž. Anton Zorc

Zboljšajmo prehrano živini

KRAVA MOLZE PRI GOBCU

Znan je pregovor, da moležje krave pri gobcu, kar pomeni: čimveč je krma in čim boljša je, toliko večja bo proizvodnja. To pravilo vsakokrat velja, toda la do neke meje. Prirojene lastnosti živali za proizvodnjo so omejene, vendar se pri različnih živalih močno razlikujejo. Zato se z zboljšanjem krmiljenjem večja proizvodnja te do meje prerojena lastnosti proizvodnosti živali. Te meje ne moremo prekoračiti, četudi bi imeli dovolj krme. Zaradi tega mora biti količina in kakovost krme za proizvodnjo in skladu s proizvodnimi lastnostmi živali. Z drugo besedo, vsaki živali je treba dati takšno količino proizvodne krme, kolikor jo mora dobro izkoristiti. Večje količine živali ne bi izkoristile za tvorbo proizvodov in bi tako samo po sebi nepotreben razmetavali krmo. Takih primerov sicer ni veliko, vsaj stalnih ne, vendar se zgodijo, zlasti če je dovolj krme, da je dokaj negospodarsko potrošimo in nimamo od nje prave koristi. Pri urejevanju prehra-

ljamo za pitanje. Pri tem mislimo na proizvodni del krme, za vzdržno krmo pa smo že posebej poudarili, da mora vsebovati dovolj vseh hranilnih snovi, ki so potrebne za kritje celotnih potreb živalskega organizma. Tudi za delovne živali je potrebna krma, ki je bogata na ogljikovih hidratih, zato uporabljamo zanje v glavnem ista krmila kakor za pitanje. Docela drugačna proizvodna krma mora biti za mlade živali, ki rastejo, za breje, doječe in molzne živali, kakor tudi za živali, ki dajejo jajca in volno. Za tvorbo njihovih proizvodov so potrebne znatne količine prebavljivih beljakovin in rudniških snovi, ki so gradbeni material za rast, tvorbo okostja in mišic, za meso, za mleko in pišč. Največ prebavljivih beljakovin je v mleku, mesnati moki, krvni moki, ribji moki in suhem kvasu. Sledijo razne oline tropine, kakor laneno, od bučnega semena, od sončnice, oljne repice itd., semenje raznih metuljnic, uporabljamo tudi odpadno seme vseh vrst de-

telj, deteljno seno in travniško seno iz dobrih in pravočasno pokosenih travnikov. Rudniške snovi pa so zlasti v sladkem senu in deteljah. Če rudniških snovi v krmi manjka, moramo krmakim obrokom dodajati različne preparate — kostno moko in klajno apno, najboljša pa sta koston in vitosan.

Posebej moramo poudariti, da so v proizvajalni krmi izredno potrebni vitamini. Ti so potrebni tudi za pitanje in delovne živali, toda v manjših količinah. Zelo važni in nepogrešljivi pa so za rastne, breje in molzne živali. Brez vitaminov živalski organizem ne more izkoristiti niti beljakovin niti rudniških snovi, kajti vitamini so regulatorji ali posredovalci pri izkoriščanju teh hranilnih snovi. Imamo jih v zeleni in sočni krmi, v zelenih deteljah, sladkih travah, korenju, v dobri zdravi silaži, podzemni kolerabi (kavti) ter v senu detelj in travniškem sladkem senu, če je pravočasno pokoseno, posušeno in dobro vskladirano. Vedeti moramo, da so vitamini zelo občutljivi. Zato jih ni v pokvarjenem in plesnivem senu, ne v senu, ki ga je med pravilno izpiral dež. Za rastne mlade živali je dobro, da jim redno dodajamo nekaj korenja ali ka-

ve. Če nimamo nobene krme, ki bi vsebovala vitamine, si moramo priskrbeti ribje olje, ki je vitaminov (A in B) zelo bogato.

Krma za proizvodnjo naj bo laže prebavljiva kakor vzdržna krma, sicer jo živali slabo izkoristijo. Čim večja je produkcija kake živali, tem lažje prebavljiva mora biti proizvodnja na krma. To je razumljivo, kajti za visoko proizvodnjo (n. pr. za kravo a 15 ali še več lit. mleka dnevno) je potrebno tudi veliko hranilnih snovi. Živalski organizem ne bi mogel predelati za tako visoko proizvodnjo toliko grobe krme, da bi iz nje dobil vse potrebne hranilne snovi. Zaradi tega moramo dati za proizvodno krmo nekaj najboljše sene in detelj ter možno krmila, ki vsebujejo veliko hranilnih snovi v laško prebavljivi obliki. Takšna krmila so razne oline tropine, otrobi, zdeb šitaric, od sočnih krmil pa pesa, korenje, kavia in silaža, delno tudi repa. Ta krmila so potrebna zlasti zato, ker v splošnem nimamo kvalitetnega sene in detelje. Pravilo, da je treba za proizvodno krmo predvsem lažje prebavljiva krmila velja toliko bolj, kolikor večja je proizvodnja.

S tem smo oblasili nekaj načel o prehrani živine, ki jih

je treba upoštevati, če želimo trajnega uspeha v živinoreji. Ta načela bi izrazili z nekaj stavki (takole): Stradanje živine oslabi njeno odpornost in proizvodno zmogljivost ter je osnovni vzrok slabih uspehov v živinoreji. Pri pomanjkanju krme moramo posvetiti dovolj pozornosti vzdržni krmi, v kateri naj bodo vse hranilne snovi, po potrebi za normalno delovanje in vzdrževanje živalskega organizma. Vzdržna krma za neko žival je nespremenjena, brez ozira, ali žival proizvajala veliko ali malo. Zato moramo v celoti izkoristiti proizvodne sposobnosti živali. Pri proizvodni krmi je potrebno njeno količino in kakovost vskladiti z vrsto, količino in kakovostjo živalskega proizvoda. Proizvodna krma naj bo čim laže prebavljiva.

Če bomo upoštevali ta navodila pri prehrani živine, smemo upati, da bomo dosegli pri isti količini krme znatno večje uspehe, posebno glede zdravja živine pa tudi glede njene proizvodnosti, ter si tako povečali dohodek od živinoreje. Zato je prav, da vsak živinorejec premisli o možnosti praktične uporabe teh nasvetov in tako uveljavljuje v tej panogi kmetijstva načela o rentabilnem gospodarstvu. (Konec)

PAPIRNICA KOLIČEVO p. Domžale

prilporeča svoje izdelke: plakatni papir / pergamentni nadomestek / pergamin in havana papir / klubčni, servetni in toaletni papir / kromonadomestek / karton in navadni karton.

» Jože Moškrič « Splošna vprašanja telesne vzgoje GOSTUJE V KOSTANJEVICI moramo resneje postaviti pred naše družbene organizacije in oblastne organe

V nedeljo 5. februarja bo v Kostanjevici na Krki gostoval DPD Svoboda »Jože Moškrič« iz Ljubljane s kvalitetnim pevskim zborom. To prilžnost bi radi izkoristili in povedali nekaj več o koncertantih, ki se jih zelo veselimo, saj je na našem področju trenutno najbolj boleča točka zastoj v glasbenem stanjevcu. Ta pevski zbor si je s številnimi nastopi v Sloveniji in v bratskih republikah v desetih povojnih letih pridobil sloves res kvalitetnega zbora.

Pevski zbor Jože Moškrič sestavljajo poveljni delavci — tiskarji, ki si po svojem pomernem delu s svincem iščejo veselja in zabave v svojem

Slovenska pesem, ki sta napisani na besedilo Lada Smrekarja in jih lahko slišimo vsehpod, tudi opereto »Pomlad v Rogoški Slatini«.

Zato bomo ta koncert vsi obiskali. Zavedamo se, da bomo z udeležbo dali pevcem in skladatelju priznanje za težko delo, ki so ga opravili v desetih letih po osvoboditvi na področju ljudsko-prosvetnega dela.

Pevski zbor Jože Moškrič, ki šteje okoli štirideset članov, bo gost Prosvetnega društva Lajze Košak iz Kostanjevici in SZDL v Podbočju.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Z okrajnima in občinskima svetom razmotriti ta vprašanja z namenom, kako čim bolj racionalno izkoristiti kar imamo in kar bo družba v bodoče dajala v te namene.

5. Lotiti se izdelave dolgoročnega kadrovskega načrta, ki bo, ko bo realiziran, odstranil mnogo sedanjih težav, katere so ob sedanjem številu kadra skoraj nepremostljive.

Mislim, da so konkretni zahtevi republiške komisije tudi za naše področje glavne smernice za bodoče delo. Vseh nalog se moramo lotiti hkrati, čeprav je na naši sveti za telesno kulturo pri OLO kot najvažnejše pretehtano vprašanje telesne vzgoje po šolah.

Za nas je najvažnejše, da se splošen koncept telesne kulture (vse) postavi pred naše družbene organizacije in oblastne organe. Kljub doseganim uspehom, ki jih ne smemo podcenjevati, imamo še veliko število mladine izven telesno vzgojne dejavnosti. V osnovnih šolah je 10.142 otrok, v nižjih gimnazijah okrog 2.145, v dveh polnih gimnazijah je 1060 dijakov, učiteljske ima 155 dijakov, 3 valenške šole pa 372 vajencev, torej 13.874 otrok in mladine. Zaradi tega bi se program dela telesno vzgojnih in športnih organizacij moral prilagoditi materialnim možnostim in doseči sporazumno rešitev s prosvetnimi organi za uvedbo vsestranske sistematične telesne vzgoje v šolah in društvih. Nadalje je posebno bolj zainteresirani delovne kolektive, predvsem pa sindikalne organizacije, da aktivneje vključijo delavce v društva in aktivne pri posameznih podjetjih in v medsebojnih tekmovanjih vzbujajo večjo zanimanje delavcev za telesno kulturo.

Znano je, da odnosi med Partizanom in športnimi organizacijami ponekod povzročajo zaskrbljenost in izzivajo razne razprave, ki kažejo na težnjo po ključitvi in enostranskem gledanju na telesno kulturo. Pri nas ti odnosi ne povzročajo posebnih težav, saj se glavna telesna vzgojna in športna dejavnost razvija

in v okviru društev Partizana. Zadnji sklepi zvezne skupščine Partizana in sklop zvezne športne Slovenije o spremembah o našino tekmovanja, bodo dali še večje možnosti za sodelovanje obeh organizacij.

S KADRI SMO SILNO SLABI, KAJ BO TREBA NAREDITI NA TEM PODROČJU?

V tem oziru je res najslabše, če upoštevamo, da na vseh projev imenovanih šolah poučuje telesno vzgojo samo 13 kvalificiranih učiteljev. Osnovni, ki poučujejo ta predmet, so brez posebne kvalifikacije. Poleg tega pa so ti tovariši v veliki meri nosilci dela v društvih. Relevanca tega vprašanja smo se že večkrat lotili, vendar le preveč kampanjsko, tako da so se nešteti mladinci in mladinke, ki so končali razne tovrstne tečaje, razšli in jih le malo število je aktivno dela.

Pri kadrovski politiki bomo tudi v bodoče morali upoštevati predvsem mladino, vendar bo treba iz njenih vrst izbrati tiste, ki bodo po končanih tečajih in šolah aktivno delali na področju telesne kulture. V ta namen bo potrebno nadaljevati razne tečaje in organizirati nove, razpisati štipendije za srednje in višje telesno vzgojne šole ter bolj kot do sedaj pritegniti prosvetne in zdravstvene delavce.

Moški pevski zbor društva »Jože Moškrič« poje ob odkritju spominske plošče narodnemu heroju, grafičnemu delavcu Jožetu Moškriču. Plošča je bila odkrita dne 12. julija 1953 v Moškričevem domačem kraju na Zadru. domu v Zadolbovi pri Ljubljani

udejstvovanju, za katerega pa imamo vse pogoje. Nujno bo, da dobimo na našo gimnazijo glasbenega pedagoga, ki bo prevzel poleg pouka glasbe tudi pevski zbor Prosvetnega društva Lajze Košak in pa galsko godbo na pihala. Le na ta način bomo lahko v Kostanjevici vsestransko delali.

Koncert pevskega zbora Jože Moškrič, ki ga je pripravil znani skladatelj in dirigent Slavko Mihečič, bo na vsak način lepo doživetje za Kostanjevico. V želji, da pridejo tudi na deželo, kjer si nabera novih sil za delo, kjer se razvedre in spoštuje, hodijo tudi na gostovanja.

Skladatelj Slavko Mihečič vodi ta zbor vztrajno in marljivo že vseh deset let. Poleg tega sam mnogo ustvarja, saj je napisal poleg nekaterih množičnih, delovnih in borbennih pesmi, med katerimi so zelo znane: »Čez borcu in talcu grobovce«, predvsem pa Slavko Mihečič, bo na vsak način lepo doživetje za Kostanjevico.

Široko področje dela Socialistične zveze

Z OBČNEGA ZBORA SZDL V OBČINI MOKRONOG

V nedeljo 22. januarja je bil občni zbor SZDL občine Mokronog, na katerem je poročal o svojem delu do sedanjih inčetajnih odbor SZDL za občino Mokronog. Zbora se je udeležil predsednik okrajnega zbora SZDL tov. Jože Borštnar.

V poročilu predsednika iniciativnega odbora so bili nakazani problemi, s katerimi se je ukvarjal do sedanjih odbor in ki jih bo treba v bodoče reševati temeljiteje v sklopu ostalih organizacij. Tu je bilo precej govora o mladinskih organizacijah, katerim je treba nuditi vso pomoč, da si vzgojno dobro, pošteno mladino in si z njo zagotovimo kadra za bodočnost. SZDL bo morala mnogo več kot

dosedaj sodelovati z našimi drugimi in jim pomagati voditi politiko, ki je največkrat same ne zmorejo, ker je ravno v teh upravnih odborih najmanj politično aktivnih ljudi. In vendar morajo ravno zadruge usmerjati uspešen razvoj našega kmetijstva.

Društva, ki so na območju občine, morajo v celoti biti bolj politična. Našim prosvetnim društvom dajemo vse premalo pomoči. Ljudska prosveta je s svojimi pestrimi oblikami dela eden najmočnejših činiteljev za odpravljanje zlostalosti. Društva pa se največkrat ubijajo z različnimi materialnimi problemi, ki zavirajo njihovo delo, dostikrat pa ne določijo moralne opore od ostalih organizacij. Za tisk in njegovo razširitev med bivalstvom se je že marsikaj storilo in so že dosegli uspehi, vendar je stanje stalnih narodnikov na dnevno časopisje in revije v občini še odločno premajhno. Odbor za Prelerstvo knjižnico pri SZDL je razširil poverljiviško mrežo, potrebno pa je, da pri pridobivanju naročnikov sodelujejo vsi vaški odbori in ostalo članstvo.

Razprava je opozorila še na mnoga vprašanja, ki terjajo od

novoga odbora veliko delavnosti in bolj organiziranega dela. V občini je število članstva v primerjavi z volivci še vedno prenizko. Razne politične akcije kažejo, da so državljani pripravljeni delati, da je zvest članstva ne precejšnja, da pa nismo znali teh ljudi pritegniti k organiziranemu delu, da jih nismo znali pripraviti na stalno delo. Tovariš Borštnar je v razpravi v kratkih in jedrnatih izjavah opisal napore našega vodstva za mir v svetu ter pojasnil nekatera dejanja naše notranje politike. Ko je govoril o organizacijskih vprašanjih, je poudaril zlasti stalne naloge občinskega zbora SZDL, ki naj v bodoče na svojih sejah čim več razpravi za vodstvo posameznih organizacij, ustanov in podjetij. Podčrtal je tudi borbo proti ostankom kapitalistične miselnosti, ki se še kaže v različnih oblikah.

Novi odbor je prevzel in sprejel sklepe občnega zbora; za uspešno rešitev vseh problemov bo imel dovolj dela.

NIČ BOLJŠE NI MATERIALNO STANJE V TELESONO VZGOJNIH ORGANIZACIJAH V OKRAJU. KAJ LAHKO UPAJO DRUŠTVA OD OBČINSKIH LJUDSKIH ODBOROV? ALI BODO ŠPORTNA AGRISKA IN NAPRAVE RES PREŠLA V KOMUNALNO OSKRBOVANJE POSAMEZNIH OBČIN?

Ze pri prvem vprašanju sem omenil materialne težave. Prilagoditi sedaj velika sredstva od občine, bi bilo brezsmiselno. Dalo pa se bo z malimi sredstvi, ki jih bodo občine morale žrtvovati in z vsestranskim podporo in voljo društev, v dosi primerih precej narediti. Nekateri od naših občin prav v zadnjem času kažejo mnogo razumevanja za razvoj telesne vzgoje. Tako je v zadnjem času na pobudo občinskega ljudskega odbora v Novem mestu bilo nekaj razprav o izgradnji novega stadiona. V Gornjem in v spodnjem delu sta za izgradnjo stadiona vložili precej sredstev. Na zadnji seji občnega zbora Partizana v Metliki pa je bilo poleg predstavnika občine še nekaj odbornikov, ki so podprli gradnjo stadiona. Iz teh primerov je razvidno, da nali občinski odbori razumejo potrebo in važnost te dejavnosti. Na vprašanje, če bodo naprave in igrališča društev res prešla v komunalno oskrbovanje posameznih občin, menim, da bi bilo to pravilno in koristno, ker jih posamezna družstva ne bodo mogla materialno

oskrbovati, predvsem pa ne graditi novih.

V KATERIH OBČINAH BODO POSTAVLJENI SVETI ZA TELESNO VZGOJO NA OLENSKEM? KAJ SMATRA ZA NJIHOVO OSNOVNO NALOGO?

Zaželjeno bi bilo, da se sveri za telesno kulturo izvolijo pri vseh občinah. To je tudi predlog našega okrajnega sveta za telesno kulturo. Kolikor mi je znano, pa se tega nekateri občinski svetovi, češ da nimajo od okrajnega odbora še nobenih navodil, bolj verjetno pa so vzrok temu izdanki, ki so vezani z ustanovitvijo svetov. O nalogah občinskih svetov za telesno vzgojo je precej občino razpravljali že okrajni svet, kjer so bili navzoči tudi zastopniki občin in je gradivo sele že obdelano v zadnji številki Dolenjskega lista.

Tako krepimo našo obrambno moč

15. januarja je bila v Novem mestu ustanovna skupščina Aktiva predavateljev predvojaške vzgoje za novomeški okraj. Osnovni namen aktivna bo, da svoje članske strokovne usposobi za delo na področju predvojaške vzgoje, kajti ta vzgoja zajema v okraju nad 3000 obveznikov. Na skupščino je bilo povabljenih 30 predavateljev in večje število gostov. (Na žalost je prišlo le nekaj gostov.) Skupščina je bila zelo uspešna. V živahni debati so dali navzoči mnogo dobrih predlogov in izvolili 3 članske odbore. Referat o delu predvojaške pa tudi splošne izvenovojne vzgoje v okraju in o nalogah novoustanovljene aktivna je imel tov. kapetan Bete. Objavljamo nekatere njegove važne podatke in misli.

usposabljanje pilotov-jedralcev, modelarjev, pomoč pri tečajih Rdečega križa za usposabljanje bolničarjev itd.) Področje aktivna je vsekar zelo vsestransko in važno. Če se bo vsak član tega zavdal in če bo odbor pravilno usmerjal delo in določal naloge, bo ta aktiv v gotovo dosegel velike uspehe in pomagal krepiti našo obrambno moč in sposobnost.

Kapetan Stane Muzlovič

Z nožem nad učitelja...

Conte Franc, po poklicu zidar brez stalne zaposlitve, ni skrbel za svojega 9-letnega sina, ki že tretje leto obiskuje prvi razred v Orehovici. Deček je izrazil primer vzgojno zanemarjenega otroka, skrajno pomanjkljivo obleden, da ne govorimo o telesni snagi. Ob koncu decembra 1954 je prihajal v šolo bos, letos v januarju pa je prihajal brez spodnjih hlač in brez nogavic, saj teh skoraj ne pozna. Ni čuda, če so se sosolci izogibali strganega, umazanega in svojevrstnega dečka. Na predlog šolskega odbora in po nalogu državnih organov je bil otrok 20. januarja 1955 odvzet staršem.

Zaradi tega pa je njegov brat Anton, ki je pravkar prestal neko kazen, prišel v šolo, razgaljal in z nožem v roki zatrljavil, da bo upravitelja in razredničarke zaklal. Oba pa sta bila tedaj odsotna.

Za tem fantom je prišel še njegov oče Conte Franc. Tudi ta je razgaljal in psoval, da bo vse učitelje podalil, da je že prejšnjega upravitelja v lastni kuhinji oklofutal in če

Prostor za zagrebški velesajem bo znatno povečan, ker sedanjí prostori več ne zadoščajo. Posamizne tuje države bodo imele na velesajemu svoje stalne paviljone. Zastopniki Sovjetske zveze, Čehoslovaške in Kitajske se že dogovarjajo za upravo Zagrebškega velesajma o izgradnji posebnih paviljonov za te države. Z italijo je bil tak dogovor že podpisan, v teku pa so podobni razgovori tudi še z nekaterimi vzhodno ter zahodno evropskimi državami.

DUJ PAVILJONI NA ZAGREBSKEM VELESAJMU

Dopisuje v »Dolenjski list«

23. januarja okrog štirih popoldne beže kolonijaki otroci vsi preplašeni a česte in kriče po domovih, vpilejo po sosednjih hišah: »Mirko visle! Nekaj punčka brez sapa pove: »Pri Škerljevih so Mirka obesili! Novo mesto tone v večerni zarji in toplo je že, ko pomladi. Na vrvi privezani na balkonske stebre Škerljeve hišne verande pa ugaša 18-letno življenje. Škerljev Mirko, ki že 18 let in več ne ve, kaj je ljubezen...

Pri gospodu in gospe Škerljevih

Mirkovi stari materi, Škerljevi gospe, bleste v obeh debela solze: — Zato ste prišli? Radi bi kaj napisali, gospod? Veste, oča sva bila tako dobra z njim. To zapišite! — Sam je na svetu in samo naju dva ima.

— Mater ima tudi!

— Seveda, toda to ni mati, če se svojega otroka sramuje. Pa čeprav je nezakonski. Kako težko pot je imel ta ubogi otrok. Ko je Mrharjeva Mara videla, da je moj sin ne bo poročil, ga je dala 6 mesecev starega, v vzgajališče, pa spet v Moravče k tujim ljudem, a nazadnje k Mrharjevim, svojim staršem. Ko sva imela midva z možem otroka pred očmi v Novem mestu, so nama je vsak dan huje smilil. Vi ne veste, kolikokrat so ga tepli. Revali je bežal k nama, tako, da sva ga nazadnje za usmiljenja — 8 let je imel —

posvojila. Zdej se piše Škerlj. Njegova mati je vsega kriva. Nikoli se ni brigala zanj. Poročila se je z učiteljem v Mariboru in oba živita tam. On je šolski nadzornik. To zapišite, vzgojitelj! Imata hčerko v peti gimnaziji, ta pa še danes ne ve za brata. Očim Mirka noče poznati, mati ga noče srečati. Mirko ji piše pisma in joče; skoraj nikoli mu mati ne odpíše. Fant jo prosi za silko, pa veste, kaj mu mati napiše na zadnjo stran? V spomin od Mare! Nikjer matere. Taka je mati — Mara Kobold. Ona je kriva, da je prijel Mirko za kriv. — Se to zapišite! Jože Škerlj, Mirkov stari oče, se nemirno preseda za mizo. — Tudi to je krivo, ker mu službe ne daje. Že od 25. oktobra išče službo, toda povsod zapirajo pred njim vrata. Fant je zato ves zbejan. Midva ga ne moreva zastopati preživljati, stara sva...

— Glejte, gospod, kaj vse sva mu kupila. Škerljeva gospa si briše solze in razgrinja po mizi zahte sukniče, srajce, hlače... Iz nekoga kota potegne ponošene nizke čevlje. — Pri nas smo se lepo razumeli...

Pri gospe Mrharjevi

Gospa Mrharjeva ne pokaže, da je presenečena: — Sem mišila, da ste za prišli. Le napišite kaj o teh ljudeh. Moje hčer sovražijo in nas vse sovražijo. Ko je Škerlj pred 10 leti

Postni dogovor s Kitajsko

Te dni je prispela v Beograd kitajska pošna delegacija, ki se bo s predstavniki jugoslovanske pošte dogovarjala o sklenitvi sporazuma o poštnem, telefonskem in brezovnem prometu med Jugoslavijo in LR Kitajsko.

Potrošniki!

Oglejte si našo zalogo rezervnih delov za avtomobile, ves električni material, avtoplačilce, zračnice in ostali pribor. Nudimo vam izbiro moških in ženskih koles znamke »ROG«, »EXTRA« in »LASTA«. Kolesa prodajamo tudi na mesečno odplačila po najnižjih cenah.

Trgovsko podjetje ŽELEZNINA poslovalnica „Avtodeli“ NOVO MESTO — Glavni trg 2

ISKAL JE LJUBEZNI, DALI SO MU—VRV

Mirkov stari oče: — Mene ni treba omenjati pri tem, mati je kriva. Mirkova mati: — Mislim, da ni nobene sile na svetu, ki bi zahtevala od mene, da preživljam zdravega in krepkega polnoletnika (pismo Škerljevi). Mirko: — Najbolj me boli, ko me mati ne mara. Stari oče je rekel, naj skočim v Krko. Rekel je, da me ne bo več živel. Jaz pa znam plavati. Iskal sem službo, stradal, nato kradel, najprej kruh... Mirkov stari oče: — Jaz, da bi ga jaz kdaj pretepal? Naj povedo sosedje. Saj sem že prestar. Mirkov prijatelj: — Vsem sorodnikom je preveč na svetu. Njegova sestra ne ve, da ima brata. Sosedje: — Spal je po kozolcih, svinjakih, večno v strohu, pretepan. Nihče ga ni imel rad. Mrharjeva, Mirkova stara mati: — Ne zapišite nič o hčeri. Bom tožila. Oni so ga posvojili, oni so čisto vsega krivi.

tevdel, da se je nekaž zgodilo med njegovim sinom in mojo hčerjo in da bo prišel otrok na svet, je sinu rekel: — Kar strik si za vrat deni a si ga je zdaj res — njegov vnuk. Sem vedela, da ne bo nič dobrega iz tega. Saj drugače biti ni moglo. Do osemga leta sem skrbel za Mirka jaz. Tako rada sem ga imela; v naši hiši mu ni bilo slabo. Njegov varuh ima sodnijsko potrdilo, da je dobro skrbel zanj. Takrat se je pisal še po materi, po nas — Mrhar. Nikoli ni pri nas čutil, da je nezakonski.

Če je mati skrbel zanj? Za-

njih. Ko je 8 let star, mi podpiše, da bodo poslej skrbeli zanj in ga prekrstili.

— Kaj pa mati, kaj pravi?

— Kaj bo rekel, ko so ga posvojili očetovi starši. Veste tovariš, to je tako. Ti bi moral skrbeti zanj in zato so Škerljevi vsega krivi. Vidite, dokler sem jaz skrbel za Mirka, do osemga leta, se moji hčeri ni bilo treba brigati zanj. Jaz sem mu bila mati. Poslej bi moral pa oni skrbeti. Pa je bil vedno raztrgan, lačen in tepen. Tako so Škerljevi. Naj povedo še drugi ljudje, kako so Mirka

vzgjali. Mojo hčer pa ne mešajte v to, bom tožila...

Pri Mirku

— Kako se je to moglo zgoditi? Mirko v bolnišnici kopalnici napeto premišlja: — Povej mi ti, kaj je res, da sem se obesil? Saj sem že večkrat skakal v balkona, toda nikoli nisem imel vrvi s seboj, ko sem šel na balkon. Navadno sem bežal skozi okno, da me stari Škerlj ni ujel. Veš, jaz sem bolan, in se bojim, če me tepejo.

— Saj te nihče ne tepe. Vsi so rekli, da te imajo radi. Kdo te?

— On me čaka. Ponoči pride a sekuro. Večkrat je že prišel tako. Enkrat so me privezali na posteljo in šil po strica, ker me stari ni mogel sam. Veš, jaz sem baraba, saj nisem dober človek. Kradem. Najprej sem ukradel kruh, ker sem bil lačen. Večkrat sem lačen. Pa nihče me nima rad. Mater! kaj naprej pišem, ona pa ne odpravi, ker me nima rada. Škerljevi govorijo, da ni moja mama nič vredna. Kaj bi ti verjel? On me ponoči budi in pravi, naj lačem službo. Piše listke. Veš, v predalu moje mize je nič koliko listkov, kjer je stari napisal, naj se poberem in da me ne bo več redil. Rekel mi je, naj se ubijem. Naj skočim v Krko, pa kaj, ko plavam. Napisal je, da mi februarja ne

bo dajal več jesti, naj grem. On vas napiše: — Koliko stane kruh, ki ga pojem, stanovanje, ta reč in ona reč. Pa mi vse bere. Pravi, da samo jem, bere iz tistega zvezka in me podi. Jaz vem, da me nima nihče rad, ker sem baraba. Veš, kradel sem. On je rekel, da me bo februarja naglal in jaz sem pejal zato železo na Odpad, denar pa dal prijateljem, da bodo kupili februarja zame hrano. Ti, kaj ti veš, kako sem to naredil? Me bodo res zaprli!

Odlomki pisma Mirkove matere Škerljevim

»Dragi! ...Odpisala sem Mirku, da naj si v najkrajšem času poišče službo in to fizično, saj za drugo itak ni sposoben. Če bi Vi gledali njegove matematične naloge, katere je pisal na Ravnah, bi videli, da niti sestaviti ni znal... Pisala sem mu, naj se nikar več ne zanaša na moje pomoč. Ta mesec bo star 18 let, torej polnoleten — smojen je sam sebe preživljati. Mislim, da ni nobene sile na svetu, ki bi zahtevala od mene, da preživljam zdravega in krepkega polnoletnika... Prihranila mi bom tudi seziganje mojih pism, saj ta čas jaz lahko bolj s pridom uporabim, bodisi v službi, bodisi v delu družbenih organizacij. Omenila sem tudi, da če mišl (Nadaljevanje na 4. strani.)

mirko je bil v obliki kopalnice napeto premišlja: — Povej mi ti, kaj je res, da sem se obesil? Saj sem že večkrat skakal v balkona, toda nikoli nisem imel vrvi s seboj, ko sem šel na balkon. Navadno sem bežal skozi okno, da me stari Škerlj ni ujel. Veš, jaz sem bolan, in se bojim, če me tepejo.

Za dom, družino in gospodinjstvo

K zdravniku pojdeva!

Kdo pač ne želi imeti svojih otrok zdravih! Sela ko zbolijo, znamo ceniti dni, ko so zdravi, vselej in nagajivi skakali napolni, da smo jih morali venomer mlrti. Zjad leži nas revček miren, vročičen v svoji posteljici, ne zapinjajo ga igrice, odklenja najljubše jedi in le včasih poprosi za čaj. — Mnoge matere izkušnje izuče, da vedo, kdaj je otrok bolan in toliko, da ga lahko same pozdravijo, kdaj pa ne bodo odlašale, ampak nemudoma klicale zdravnika ali odšle z otrokom k njemu.

Ko se odpravljamo k zdravniku, ne vemo, kaj naj povemo otroku, da bo bolj prav. Nekdaj matere utaje, kam jih vodi; šele ob vstopu v ordinacijo spoznajo otroci, da jih je mati nalagala, da ni bila to obljubljena pot v sliščičarno, k leti... Nek čudnega, če otrok iz strahu in iz razočaranja počne v čakalnici ali ordinaciji na vse kriplje protestirati, da ga je treba kot telčka v klavnicno odvesti na pregled. Pometneje jezato, da otroku že doma povemo, kam gremo z njim, hkrati pa pomirjevalno vplivamo nanj z obljubami: »Prav malo bo bolelo, a strček zdravnik te bo pozdravil.« Zelo vplečejo tudi obljube kot: »Če boš miren, boš dobil lepo stekleničko ali škatličko od njega. V njej bodo zdravila za tvojo punčko.« Potem seveda ne gre drugače, kot da sestro, ki zdravniku asistira, res poprosimo za takšno darilce, ki ima za otroka poseben pomen. Dobil ga je kot nagrado za pridnost in prihodnjik bo pot k zdravniku zaradi nje kar malo milavna.

boš spet jokali! Namesto bodrilnih besed čuje otrok take in take pade jadicovanje, ki njegov strah še povečajo. Če bi ob materinem mirnem zdravljenju šel junaško na pregled, je ob takih njenih besedah ves preplašen in prepičan, da mu bo zdravnik naredil res nekaj groznega.

Tudi zobozdravnik ni tako strašen

Poglavje zase je zobozdravnik. Mnogi otroci imajo pred njim strah predvsem zato, ker so tu li doma jadicovanje matere in očeta: »Uh, kako je bolelo! Prihodnjik bo spet hudole! Otroki, ki to sliši, pač ne bo šel pristojljivo k plombiranju in ruvanju zob. Res, da so mnoge naše čakalnice tako nepravilne, da se čuje stok in vpitje pacientov iz ordinacije, kar tudi ne vpliva pomirjevalno. Mnogošči šolski pregledi zob pa so vedno pokazali, da bojazljivčke v čakalnicah naredi matere. Iz celega razreda včasih skoraj ni bilo učenca in učenke, ki bi ne bil kar korajžno sedel na stol, odprl usta in bolečino tudi junaško preстал — da se pred šolski potem postavi s svojim junaštvom. Če čaka z mamico, ve, da ga bo tolažila, se dela morda celo pregovornost ter odšla, še preden bi kaj opravila.

Bodrimo otroka!

Injekcije so neljuba zadeva že za odraslega, tembolj še za otroka. Zanimivo pa je, da je tudi bolje to otroku vnaprej povedati. Opazovala sem nedavno osemljetno deklico. Da dobi injekcijo, je zvedela šele, ko je bila igla že pripravljena. Z vpitjem, brcanjem, odevanjem se je branila. Ko je bila z združenimi močmi ukročena, ji je zdravnica mirno dejala: »Jutri pa gotovo ne boš osramotila svoje mame. Pridno in mirno boš držala jutri še eno, pojutrišnjem pa zadnjo injekcijo.« Na malo bolnico so zaupljive besede zdravnice, in to, da je bila na injekcijo vnaprej pripravljena, za čuda pomirjevalno vplivale.

Če obujam spomin na svoje obiske pri zdravniku v otroških letih, vem, da sem se najbolj bala steklenih omar, polnih tavnih zob. Res, da so mnoge naše čakalnice tako nepravilne, da se čuje stok in vpitje pacientov iz ordinacije, kar tudi ne vpliva pomirjevalno. Mnogošči šolski pregledi zob pa so vedno pokazali, da bojazljivčke v čakalnicah naredi matere. Iz celega razreda včasih skoraj ni bilo učenca in učenke, ki bi ne bil kar korajžno sedel na stol, odprl usta in bolečino tudi junaško preстал — da se pred šolski potem postavi s svojim junaštvom. Če čaka z mamico, ve, da ga bo tolažila, se dela morda celo pregovornost ter odšla, še preden bi kaj opravila.

Marsikdaj bi bilo seveda laže, če bi ne utrjalo staršev in otrok čakanje. Nikjer pa ne opazimo, da bi matere količkaj spretno zamotile otroke v čakalnicah. Niti nimajo a sabo igrice, niti malice, niti se ne spomnijo takrat povesti, ki bi otroku krajšale čas in jim odvrmile misli od vstopa v ordinacijo.

Če bi i starši i zdravniki poskušali otroku pomagati preko težavnih ur, ki jih prestajajo okrog zdravniških pregledov, bi marsikdaj bilo mnogo laže najti pot do ozdravitve.

»Kaj skrbi in jeza, dokler sem pri mamici, mi ničesar ne manjka...«

Čas si prihraniš, če...

— si vsak dan vnaprej določiš, kaj boš uredila in se po takem delovnem načrtu tudi ravnaš;

— imaš pri roki tablico ali papir, kamor sprti napišeš vse, česar ne smeš pozabiti;

— ne hošiš kupovati v trgovino vsake stvari posebej, temveč nakupiš živila in razne drobne predmete, potrebne v gospodinjstvu, za ves mesec skupaj;

— tudi najmanjšemu predmetu določiš prostor in use člane družine navadiš, da to shranjujejo prav tam. Tako ti skoraj nikoli ne bo treba nobene stvari iskati;

— ne režeš nikdar z nenabršeni noži in škarijami. Topo orodje opravi delo mnogo slabše in mnogo bolj zamudno;

— use neuporabne predmete odstraniš iz stanovanja, kjer ti delajo le napoti in nepotrebno delo pri pospravljanju;

— že pri kosilu razmisliš, kaj boš skuhala za večerjo in jedla za večerjo tudi že pripraviš, zvečer pa le dogotoviš;

— pošiješ perilo, nogarice, puloverje in slinčo takoj, ko se začne trgati. Z večjimi luknjami imaš mnogo več dela ali pa je kateri kos celo neuporaben;

— otroka zvečer temeljito umiješ, s tem ga ohranjaš zdravega, hkrati pa varuješ posteljno perilo, da se prehitro ne umaže;

— nikoli ne prekladaš večjega dela iz dneva v dan. Ko se ti takih opravkov preveč nakopiči, jim res ne boš več kos;

— se po težjem delu ali kadar si utrjena vsaj nekoliko odpohčeš. Spočita se boš dela laže lotila in ga tudi prej opravila;

— nikdar ne hitiš toliko, da pozabljaš na svojo in otrokovo varnost. Neprevidnost je mati vsega zla.

— upoštevaj vse gornje in vse še nenapisane nasvete...

So pozimi vaše vaze prazne?

Ko so konec novembra odcvetele še zadnje krizanteme, so mnogokje shranili vaze vse do pomladi, ko jih zvončki in kmalu za njimi naraisa spet priključijo v uporabo. In vendar to ni prav. Vso zimo namreč lahko najdemo kaj, kar nam nadomesti cvetice in pozivi stanovanje.

Prvi sneg se ni skopnel, ko je že pokukal iz njega vedno lep pepek telohaj; z vejicami in gozdnega zelenja povezan v skromen šopek krasit mnoge tedne police v stanovanju. Z izleta ali sprehoda prinesimo vejico bora, macesna ali brinja; s svežim zelenjem in prijetnim vonjem bo nadomestovala cvetove. Ob potokih raste neka rastlina — imena ji

žal ne morem povedati, ker jo smatrajo kot plevel — ki ima mesnate liste, srčaste oblike. V vazi ostane sveža vso zimo, poganja pa svetlozeleno vejico z listi.

V kuhinjo postavimo vazo z vejico dirgega kostanja, vrbovo ali leskovo palico, vodi dodajmo koščke ali praš ogolja. Ko se bodo pričeli odlepjati popki pogankov ali ma-

sma potaknili vejice pajčolanov. Vse umetno narejene papirne, točene rože in sl. v vaze ne spadajo, saj govorijo o slabem okusu gospodinj, ki tako cvetje nabavi in hrani.

Se vedno pa bodo zlasti pozimi krasile stanovanje lončnice, ki jih mnoge ženske goje boljše kot polklici vrtnarji. Asparagusi, kaktusi, ciklame, roženkrauti, rožmarini, fikusi itd. itd., vse zahtevne in nezahtevne rastline bodo s svojim zelenjem in cvetovi razveseljevali oko in srce vseh, čigar pogled se bo ustavljal na njih.

Zamazana ogledala, zlasti na podeželju, kažejo, koliko muh je preteklo mesece po njih sedelo. Zato ob velikem čiščenju ne pozabimo očistiti takšnih ogledal. Predvsem odstranimo vse, kar smo doslej za ogledala hranili. Tam ni prostor niti za stare časopise, pošto, razne odrezke in umetne rože. S toplo vodo in mehko krpo umijmo ogledala kot šipe. Vodi lahko dodamo malo spirita ali plavila za perilo. Očistimo ga tudi s sidolom, zgledimo pa z jelenjim usnjem, časopisnim papirjem ali mehko krpo.

KAKO BOMO SPOZNALE, ALI JE RIBA SVEŽA ALI NE?

Važno je poznati vse znake, ki označujejo ribo kot svežo, da ne bomo kdaj kupile kako pokvarjeno ribo in se kesale ne samo za denarjem, ampak tudi za zdravjem.

Oglejmo si najbolj značilne znake, ki ločijo svežo ribo od stare ribe.

Če je riba sveža, je vonj slaboten, komaj zaznaven in prijeten ter spominja na morsko vodo, medtem ko je pri stari, pokvarjeni ribi odbijajoč duha po gnobli, ki se najbolje zuzna pri škrgah in črevesju.

Dobro ribo označuje kovinski

sijaj, ki se pri stari ribi sprevrže v lemo, motno barvo.

Telo mora biti elastično in trdno. Če svežo ribo primeš za rep, seveda ne čisto na koncu, mora omahiniti prav počasi.

Oči morajo biti popolnoma izpolnjene, zenica jasno črna, roženica pa prosojna. Če so oči udrtve in očesno votlino, zenica sivkasta, roženica pa temna, tako ribo ne bomo kupile.

Hrbtenica se mora le s težavo ločiti od mesa.

In najvažnejši znak — škrgel! Te morajo biti popolnoma rdeče, sicer je riba pokvarjena.

Električna pečica

Svojevrsen okras sobe bo pečica, ki jo spremenimo v električno pečico.

Nabavite pri »DOM-« v Ljubljani.

Ljani, v vaši trgovini ali pri lončarju glnast, barvan vrč, ki naj bo visok 30 centimetrov, 3 šamotne paličice, celas žico, vtičalo, kakšen meter električne vrvice. Na paličice montirajte žico, podstavke vrča preključite, da skozenj napeljuje vrvice.

Ko vklopite žico, se bo najprej ogrel vrč, potem pa bo odajal toploto sobi. Kadar pečice ne boste uporabljali, bo vrč krasil kot ali polico v sobi.

MIHEC RAZLIKUJE

Mihec: — Danes sem videl dva konja.

Oče: — Pravilno rečemo dva konja.

Mihec: — Vem, toda videl sem vsakega posebej.

tako nadaljevati, mu lahko samo še prisilna delavnica nuditi zavest. Sem že od 1915 dalje sodišč-prisodnik okrajnega, ednomo okrajnega sodišča, vendar takih primerov ni tu, dasi pridejo v pošev mladoletniki in starejši mladoletniki iz cele Stajerske... Lepo vaju pozdravlja Mara.

Pri treh Mirkovih prijateljih

Jože: — Morda spoznavam ljudi globlje, čeprav le po glasu. Slepi imamo to prednost, da vidimo srce. Z Mirkom sem se spoznal prve dni svoje službe in življenja v Novem mestu. Njegove prve besede so mi povedale, da je siabo vzgojen, njegov glas in njegova pozornost do mene pa sta razodevala srce. Mirko ima dobro srce. Neštetokrat me je kam peljal. V začetku poti po Koloniji: se nisem poznal. Vodil me je on. 13 km je šel s košom zame po jabolka. Naj ga sodijo; naj govoroj kar že, jaz ga imam rad.

Janko: — Ko je izvedel, da bi dobil na sodnijsko službo, če bi znal tipkati, mu je Jože prinesel stroj. Do entih ponoči je tolel po tipkah. Upal je, da se bo naučil tipkati, a za sodnijsko pisarno je treba 250 udarcev na minuto. Premalo je 14 dni tipkanja, da bi to dosegel. Hotel

pa je nekaj biti, boljši človek kot doslej, in imel je voljo za to. Vpisala sva se v knjigovodski tečaj. Kaj naj bi se jaz naučil? Jaz imam srednje ekonomske šole, tečaj pa je le za začelnike. Tam je bilo nekaj starejših okrajnih uslužbencev, pa Mirko. Jaz sem se vpisal zaradi Mirka. Tečaj je napravil z dobrim...

Lado: — Mirko je pogosto lačen. Najbolj ga je zadnje dni skrbelo, kako se bo hranil februarja, ko ga bodo vrhli iz hiše. Službe nima, pa tudi pravih domačih ne. So na svetu neki ljudje, ki so mu mati, očim, stari oče in dvakrat stara mati. Ima tudi sestro, ki ne sme vedeti zanj. Jaz sem mu rekel, naj ne bo v skrbeh. Vsak bi nekaj dal. Nekaj denarja imamo že v Jožetovi miznici. On nam ga je dal shraniti. Nikoli ne zapravlja...

Pri sosedih

Neki sosedje (neki — da ne bo sosedstvo mučno): Večkrat smo slišali pri Škerljevi vpitje. Navadno je bežal Mirko pred Škerjevimi skozi okno in se skrivaj cele dneve po kozolcih in kletah. Jedel je zdaj tu, zdaj tam in hodil domov krast kruh. Živeti je hotel, čeprav je vedel, da je čisto odveč na svetu. Zakaj je segel po vrvi, ne vemo. Zakaj je živčno siri, ne vemo.

UREDIMO SOBO ZA GOSTE

Da prinaša tujski promet našemu gospodarstvu lepe dohodke, smo često brali. Le redki pa so pomislili, da bi mogel tujski promet prinašati koristi tudi njemu. Zato so seveda potrebni pogoji, ki jih mnogokdo lahko sam ustvari.

Kjer je nepopolno zasledena soba — zlasti na podeželju pa jih ne manjka — jo lahko uredimo v sobo za tuje. Kaj je za to potrebno? Predvsem poskrbimo, da bodo ključavnice, kljucke, tečaji na vratih, okenska stekla čista. Popravimo pod, vežo in stopnice, ki vodijo v sobo. Soba prebelimo in preslikajmo z drobnim vzorcem svetle barve. Namestimo dovolj močno žarnico in enostaven lestence. Važna je svetilka na nočni omarici.

V sobo bomo postavili tisto pohištvo, ki bo za gosta najbolj primerno; lahko je sicer staro, a ne sme izgledati, kot da smo ga nanesli z vseh vetrov. Če je raznih oblik in barv, nam ga more mizar obnoviti, pleškar pa prepleškati, da bo popolnoma prenovljeno. Ključavnica omare mora biti v redu. Razen postelje, omare, omarice, mize in dveh stolov potrebujemo omarico ali polico, kamor bo gost namestil svoj kovček. Ne pozabimo na obešalnike na vratih in v omarici. Če so okna v sobi majhna, jih ne smemo zadržati z zavescami. Zavese naj bodo le ob strani oken. Posteljo pripravimo za gosta posebno skrbno. Menda ni treba posebej poudarjati, da mora biti v sobi udarjati, da mora biti brezhibno čista. Posteljni vložki so lahko tudi le iz morske trave ali lesne volne, le žicne mreže naj bodo dovolj trdne, da se pri ležanju ne delajo kotanje. Blazine dajmo v posteljo vsaj dve, da si gost udobno priredi ležišče, kot ga je vajen. Odej naj bo tudi več lahkih, da bo v hladnejših nočeh dovolj, v vročih pa ne pretežko pokrit.

Posteljno pregrinjalo, prti, prtiki, vaze s cvetjem, lončnice, okusne slike na stenah, okrasne blazine, enostavne preproge (vsaj pred posteljo), sicer niso neobhodno potrebne, dajo pa tisto prijetno domačnost in videz, ki gosta takoj priklene in mu sobo prikupi. Ponekod bo soba lahko še skoraj razkošno opremljena, če bo v njej še divan, kavč ali fotelj, stojča svetilka in radijski aparat.

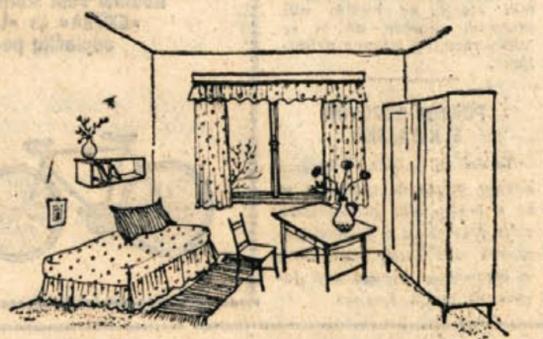
Kjer ni v neposredni bližini prostora za umivanje, ki bi ga lahko uporabljal tudi naš gost, bomo v hodnik pred sobo postavili umivalno mizo z umivalnikom, vrčem z vodo

in vedrom, nad mizo namestili ogledalo, polico s kozarcem za umivanje zob, posodico za brizje, milo in brisače. Pred tako mizico pogrnemo tekač, preprogo iz linoleja ali poltavnice.

Soba je torej urejena. Spretna gospodinja jo bo okrasila še s kakšno keramičko, steklenino in slinčnim, paziti pa mora, da gostu ne vsiljuje svojih robdinskih predmetov, kot so slike svojcev i. pd. To na gosta neprijetno vpliva.

Kako sedaj privabiti tuja, da soba ne bo samevala? — Morda bomo povabili sorodnike iz mesta ali njim sporočili, da pošljejo svoje znance k nam na dopust. Krajevemu turističnemu uradu pripravimo našo novo urejeno dependanso, kot jo strokovno imenujejo. Ko bo nastopila turistična sezona, bo urad natakoval goste k nam.

Sloves dobre tujske sobe pa bomo pridobili in širili, če bo prostor in oprema, ki ga tuju nudimo, brezhibno čista, postrežba pa prijazna in hitra.

Sorodniki ga zato nočejo, tako kot nadi, ker je baraba. Če kaj naredi, ni to zloba. Raje upornost: lomil je kole, na Škerjevem vrtu, sekal zeljnatne glave pri sosedih, kradel češnje... Zakaj je kradel železo, ne vemo...

Nekdo sredi zmešnjave in vrišča prislonil lestev na balkon in nekdo drugi zadnji hip prereže vrv. Novomeška Kolonija to v večerni zarji. Sorodnikom bleste solze v očeh. Vsi imajo Mirka radi...

Mirka pripeljejo nezavestnega v novomeško bolnišnico. Tak leži vso dolgo noč. Noč je skoraj taka, kot prve pomladne dni.

Drugi dan dopoldan brzojav v bolnišnico Mirkova mati: — Kako je z Mirkom?

Drugi dan popoldan obiščejo Mirka Škerljevi. Stari materi, gospe Škerljevi, rose po lilih solze. Prinesejo jabolka, poln škernicele lepih, rdečih jabolk.

Tretjega dne zjutraj odpeljejo Mirka v ljubljansko umobolnico. Ko je sredi Slovenije te man dan in rastejo na ljubljanskem nebu oblaki, začno na Studencu vpitji bolniki. Ljubljansko predmestje ve, da se bo vreme izpremenilo in anema perilo z oken in streh.

Tretjega dne dopoldan mi na

socialnem skrbstvu v Novem mestu povedo, da bodo za Mirka našli službo. Našli, čeprav jo iz zemlje izkopijejo!

Ko boš, Mirko, spet zdrav, vem, boš spet lakal ljubezni. Ti si večer, trimoglav popotnik. Ze skoraj 19 let. Pa, ljubezem, je čudna sreča. Ljubezem je v srčih. Nekateri ljudje pa imajo v sebi kamen namesto srca. Ti ljudje nikoli ne vedo, kako velika sreča je ljubezem.

Ko boš, Mirko, spet zdrav, lači ljudi, ki te imajo radi. Nvo življenje začeti — ne, to ni nikoli prekasno. Prekasno je le, če nihče ne prereže vrvi.

Ko boš ozdravel, ti morda nihče več ne bo rekel, da te ni treba na svetu. Ljudje bodo tavico morda vedeli: vsak kdor tako reče, je morilec. Pa čeprav poltje človek sam vse naprej naredi. Pa saj, morda te mati ljubi, toda pisati ti ne utegne.

Mama tudi sodi mladoletnikom, ti pa ne veš, kako težka je ta dolžnost.

Morda boš tudi ti, Mirko, stal pred sodiščem. Morda bo tudi tebe branil zagovornik takole:

»Tovariši sodniki, pred nami je mladoletnik, toda ali je sam zakrivil kaznivno dejanje? Ne, tovariši sodniki, krivo je to, da je nezakonski otrok. Danes

bi morali soditi ljudem, ki so mu dali samo življenje in nič ljubezni, najprej materi. Nobena mati, tovariši sodniki, še ni rodila zločinca. Zločinca nam da cesta. Kaj ve drobno bitje o svetu? Ročice steza, liče le toplih prsi, z maternih ust bi rado trgalo smehljaje. Potem bi morali soditi sorodnikom, ki so ga s pretrdo vzgojo pehali s sveta. Vsem, ki bi mu morali dati naročje, ko so videli, da nima mami srca. Nobena slla na svetu, tovariši sodniki, pa ne more zamenjati matere ljubezem...«

Ti, Mirko, si preživel 3 leta v veržejski poboljševalnici. Morda so naredili kaj, toda matrine ljubezni ti niso mogli vrniti. Toda vedi, da imaš pravico do življenja. Trdno upaj, da boš nekdo našel ljubezem. Ti, Mirko, si prav tako človek kot mi. V marcu, pomladi, boš star 19 let; kdo med starejšimi ne bi rad ta leta še enkrat živel. Postati moraš dober človek. Mi vsi verujemo vate. Verujemo vate, pa čeprav si nezakonski sin matere, ki te je pustila cestni in se te zaradi družbene veljave in ugleda sramuje.

Vinko Blatnik

Opomba: Navedbe v pismu Mir. kove matere Škerljevi podčrtati. Viri: pogovori o Mirku s 27 ljudmi.

NEDELJSKI ODDIH IN ŠOLSKE NALOGE

Če človek opazuje šolarje ali dijake, ko se v nedeljo zjutraj s kislim obrazom pripravljajo k pisanju domačih nalog ali sploh k učenju, se mu res zasmilijo. Hkrati se mu pa to ne zdi prav — na praznik ali nedeljo bi z družino rad kam šel in se odpohil od tedenskega dela, pa ne more, kajti otroci morajo biti doma, pisati naloge in se učiti za naslednji dan.

Menim, da je to res krivično. Če ima odrasel človek pravico do nedeljskega oddiha in

sprehoda v čistem zraku, zakaj bi ne imel te pravice tudi otrok, ki zraka in razvedrila še bolj potrebuje. Otroki dobro čuti krivico, ki se mu godi kot šolarju — oče si lahko privošči nedeljski počitek, on pa mora pisati naloge in se pripravljati za ponedeljek. In vendar je mladina naša bodočnost, kot pravimo, hočemo, da bo zdrava in kreпка ob enem pa otroka že v tej najnežnejši dobi obremenjujemo na vse pretege in mu hočemo zlepa ali zgrda vpeti v glavnico vso potrebno (in nepotrebno) učno snov. Ne vem, če to ustreza načelu in prantom dobre pedagogike.

sonji se morajo pripravljati za naslednji dan, bodi za razlago ali za spravevanje. Po mnenju dr. J. V. je to tudi napačno. Predlaga, naj bi ob ponedeljskih odpadlo vse spravevanje in naj bi se ponovljalo le prejšnji teden načeta snov. Seveda bi pouk moral biti preusmerjen.

Profesorji in učitelji sami vedo, koliko je nedeljski počitek vreden za otroka, toda sami ne morejo pomagati. Kaj se pa, da so o tem že začeli razpravljati tudi odločilni forumi. Kot pravi »Slovenski poročevalec, menda že pripravljajo ustrezno uredbo. Veseli je bodo ne samo starši, ampak tudi otroci.

O tem sem večkrat razmišljal, razujoč svoje in druge otroke, ko so na nedeljo ali praznik raztreseni in nejevoljno grizli svinčnike in krpicali, prav res krivica! svojo domačo nalogo ali se učili za ponedeljek. Zato sem bil vesel članka dr. J. V., ki je v »Slovenskem poročevalcu 23. decembra lani načel to perečo zadevo. Če je tedenska oddiha potreben človek, ki fizično dela, ga je še posebno potreben umski delavec, zlasti pa šolar, dijak. Kar zdravnik vprašajmo. Če je nedelja ali praznik dan počitka, naj to tudi res bo prav tako za mladino! Pa ne samo šolar in dijak, tudi učitelji in profes-

Ceneno pecivo

Cenen šartelj: Potrebujemo: 15 dkg masla, 12 dkg sladkorja, 2 jajci, 2 omešniki do 3 omešnike 1 mlička, 50 dkg moke, 1 zavitek pecilnega in 1 zavitek vanilnega sladkorja, nekaj limone, 5 dkg rozin. — Naredimo rusko testo, ki ga damo v namačen model in v srednje vroči pečici spečemo. (Šartelj po tem receptu ostane dalj časa svež.)

Orehov zavitek: 6 dkg masla, 10 dkg sladkorja, 1 jajce, 1/4 mlička, 50 dkg moke, 1/2 zav. pecilnega, 1 vanilni prašek, 10 dkg mletih orehov, naribane limonine lupinice, žlico medu, 1 žlica marmelade. — Med moko zmešamo s pecilnim praškom nadrobno maslo, vdelamo sladkor, jajce in mličko. Testo razvaljamo 1 cm debelo. Za nadjev zmešamo orehe, limonino lupinico, med, marmelado in vanilni sladkor ter namažemo testo. Zavitek domačemo z mličkom ali beljakom. Svetlorumeno zapecemo.

10 dkg masla, 10 dkg sladkorja, 1 jajce, 1/4 mlička, 50 dkg omešnih kosmičev, 10 dkg moke, 1/2 zavitka pecilnega in 1 zavitek vanilnega sladkorja. — Ovsneno kremeže prenesimo v model in dodamo vse ostale. Testo razvaljamo in oblikujemo šartelj. Kremo svetlorumeno zmešamo. Obklatena s slad. kremo. Jedemo tolimo in osušimo. — Sladkorni led: 100 dkg sladkorne moke, 200 dkg 5 minut s 3 jedilnimi žlicami malinove,

»Prav nič se nisem potepal. Delal sem le nadurele...«

IZ NAŠIH KRAJEV

Iz Šmihela pri Novem mestu

Občni zbor KUD »Janeza Trdine« 16. januarja je društvo imenovali občni zbor, ki pa na žalost ni bil tako obiskan, kakor bi bilo treba. Poročila odbornikov so pokazala, da društvo ni bilo posebno delavno. Dramska sekcija je v sezoni uprizorila »Peg - srček moj«, nato pa je zaradi nedelavnosti igralcev zaspala. Folklorna skupina, 12 mladincev in mladnic, je sodelovala pri raznih proslavah. Ženski pevski zbor, pod vodstvom Šol. uprav. Nečimra je prav tako sodeloval na vseh proslavah in na okrajnem pevskem festivalu. Število članov je za tako velik okoliš vsekar presnetko - le 50 članov. Z dodatkom novih pevcev v pevski zbor se bo zvišalo tudi število članov. Izvoljen je bil nov odbor, v katerem so mlajši ljudje, ki so sklenili krepko poprijeti za delo.

Pevski zbor je oživel. S prihodom učitelja Ludvika Ahačiča je oživelo tudi pevsko življenje. V zboru sedaj poje 50 članov - 30 moških in 20 žensk. Vsi redno obiskujejo vaje, ki so dvakrat ali celo trikrat na teden. Lepo je, da so se vključili zlasti mladi ljudje iz delavskih in kmečkih vrst; nekateri pri-

Koristna predavanja v Sušju

V zadruženem domu v Sušju pri Ribnici je bilo več koristnih predavanj. Ta predavanja po posameznih kmetijskih združenjih v okraju je organizirala OZZ Kočevje za namenom, da pripomorejo izboljšanju kmetijstva, živinoreje in drugih kmetijskih panog. Predavanja so bila res zanimiva in poljudna, da so jih ljudje zlahka razumeli. Škoda, da so predavanja v Sušju kmetovalci slabo obiskali. Zamudili so lepo priložnost za svojo gospodarsko izobrazbo.

Vsem gozdnim posestnikom, ki žele sekati les v gozdarskem letu 1956-1957!

Za področje okraja Novo mesto je določen rok za vlaganje prošnje za sečna dovoljenja v času od 1. januarja 1956 do 31. marca 1956. Tiskovine prošnje se dobe na pristojni občini, krajevnem uradu ali na reviznem nadzorstvu.

Prošnje je treba vložiti:

1. za drva za domačo porabo (obrazec: mali format);
2. za tehnični les in trsno kolje za domačo porabo ter ves les za prodajo (obrazec: veliki format).

Prošnji, ki bodo vložene v tem roku, ni treba kovaliti.

OKRAJNA UPRAVA ZA GOZDARSTVO NOVO MESTO

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

KINO

»KRKA« - NOVO MESTO: od 3. do 6. februarja: francoski film »Oven s petimi nozami«. Od 7. do 9. februarja: slovenski film »Trenutki odločitve«.

DOM JLA - NOVO MESTO: od 3. do 5. februarja: jugoslovanski film »Vojna noč«. Od 7. do 9. februarja: ameriški film »Zelina«.

TOPLICE: 4. in 5. februarja: ameriški barvni film »Konec sveta«. 6. februarja: angleški film »Zobčencev z otokov«.

MOKRONOG: 4. in 5. februarja: ameriški film »Ob veliki ločnici«.

ČRNOMLJE: 7. in 8. februarja: italijanski film »Na ostrini meša«. Od 9. do 12. februarja: francoski film »Oven s petimi nozami«.

GRADAC: 3. februarja: ameriški film »Napolni čas«. 5. februarja: ameriški film »Mesto iluzij«.

ZUZEMBERK: 5. februarja: italijanski film »Bog v Francijo«.

KOSTANJEVICA: 5. februarja: ameriški film »Sled v luk«.

LOŠKI POTOK: 4. in 5. februarja: ameriški film »Skrivnostno življenje V. Mittyja«.

Potojuči kino Novo mesto

predvaja francoski film »Piaščo za strah«.

V petek, 3. februarja, ob 18. uri v Občini; v soboto, 4. februarja, ob 18. uri v Brusničah; v nedeljo, 5. februarja, ob 15. uri na Dvoru in ob 19. uri v Strži.

Dežurna zdravniška služba v Črnomlju

V Črnomlju ima dežurno zdravniško službo od sobote, 4. februarja, od 12. ure do ponedeljka, 5. februarja, od 8. ure; dr. Ciril Dezelan, Črnomelj 169. Reševalna postaja ima telefon št. 20.

OBVESTILO

V Zdravstvenem domu v Novem mestu je prišel delati trikrat na teden Dispanzer za žene, in sicer vsak ponedeljek, sredo in petek od 14. do 16. ure. Dispanzer je v prostorih starega Zdravstvenega doma, Novo mesto. Mej vrni št. 5.

Uprava Zdravstvenega doma Novo mesto

MALI OGLASI

PRODRAM VINOGRAD in zidanec na Trški gorji. Naslov in upravi Dolenjskega lista. (61-99)

PRODRAM VODNO TURBINO s 153 znanke. Zastopnik: Barbo Jože. Radna vas 16, p. Trebežno. (32-36)

PRODRAM DOBRO hranjen železničar. Hrbar Angela. Trda vas 4, p. Šmihel. (63-56)

PRODRAM DECIMALNO TEHTNICO. Pozivje se v trgovini Slove. nija-sport, Novo mesto. (51-56)

V NAJEM ODDAM lokal in skladišče: Krevel, Novo mesto, Sukijetova 16. (30-56)

hajajo na vaje celo eno uro dalje. Imamo moški in mešani zbor, ki bosta v počastitev 1. maja priredila samostojni koncert. Ob zboru vodi tov. Ahačič.

Delo pionirskega odreda Staneta Rozmana. Ti pionirji na osnovni šoli prav pridno delujejo. Imajo več sekcij; najštevilnejša je pevška, ki šteje 45 pionirjev in pionirk. Ta zbor deluje pod vodstvom učit. Ahačiča.

Novice iz Strug

V času zimsko-izobraževalne sezone sta v našem kraju, na pobudo Okrajne zadruženje zveze v Kočevju, predavala ing. Zorc o živinoreji in ing. Volk o poljedelstvu in umetnih gnojilih. Srečovanja sta nam s svojimi predavanji prav lepo razložila zgoraj omenjene teme. Takih in podobnih predavanj si še želimo. To je pokazal tudi obisk, saj je bilo pri vsakem predavanju prisotnih čez sto ljudi.

V Strugah imajo nekateri ljud-

NISO ŠLI PO SRNJAKA S KAMIONOM

Na dopis Sinjega vrha, ki je bil objavljen v našem listu 20. januarja in ki poroča tudi o prevozu srnjaka v Črnomelj, smo dobili prijavilo od Dragota Brusa iz Črnomlja. Tovariš Brus pojasnjuje, da ni šel kamion samo po srnjaku, pač pa je šel po drva na Sinji vrh in je hkrati pripeljal tudi emnjaka. Kamion je last Solskega trgovskega podjetja Črno-

UREDITEV GOSTIŠČ V ČRNOMLJU

Občinski ljudski odbor Črnomelj je na svoji zadnji seji razpravljal o gostiških mreži na področju mesta Črnomelj. Gospodarski svet je namreč ugotovil, da je treba na večji površini zadrževati »Gostinskega podjetja« in »Grodca«. In zakaj tu ugotovitev! Ispredih si želi Črnomelj nas

OPOMBA UREDNIŠTVU

Opomba uredništvu: Po našem je poizkusilo toliko nepopolno, ker ne pove, kako je bilo s prevozom srnjaka iz Špeharjev do Sinjega vrha. To pot je moral kamion prevoziti samo zaradi srnjaka; to je naš dopisnik verjetno tudi videl in navedel v dopisu.

Takojšen pregled krvi v novomeški bolnišnici je pokazal, da je imel šofer med vožnjo v krvi dokažljive mero alkohola. Zato je bil obtožen, da je vozil v vinjenem stanju ter z malomarnostjo povzročil prometno nezgodo. Okrajno sodišče v Novem mestu ga je obsodilo na 2 meseca zapore, pogojno za dobo dveh let. Ze pred razpravo pa se je s podružnico DOZ v Novem mestu dogovoril, da bo povrnil nastalo škodo, v znesku 83.828 din.

Za goljufijami je začel

Na kakšni splozki pot je začel Franc Volčina, strojni ključavničar iz Regerte vasi pri Novem mestu. Dasi mlad in sposoben

Kratke iz kočevskega okraja

Prebivalci Laškega potoka in okolice se pripravljajo, kar ne prihaja redno zobozdravniki, ki bi morali dva dni v tednu ordinirati v Laškem potoku. Bilo je nekaj primerov, da so ljudje, ker niso bili obveščeni, da ne bo zobozdravnika, čakali po več ur.

Mimno medelje so dramski igralci

izvedli, če bo društvo hotelo dvo- rano kor štiti za redno vadbo. Tudi Mokronog se prebujajo. Vsi obstoječi oddelki redno vadijo, delo v odboru samem pa ni na višini. Pričakovamo, da se bo stanje obremenilo, kar nam bo zopet nov dokaz, kako potreben je bil vsaj delski tečaj, obenem pa zadoščeno predavateljskega tečaja, da njihov trud ni bil zaman.

KEGLJANJE V DOLENJSKIH TOPLICAH

Kegljaško društvo »Toplice« je klub zanesljivo privedel sredi januarja društveno medkrožnega prvenstva. Najboljši kegljač je bil KMET, ki se je tekmovalna polnostevilno udeležil in zasedel pr-

Partizan v Metliki je imel izbor

Zadovoljni smo se vračali z občnega zbora društva Partizan v Metliki. Ze lani je bilo društvo ustanovljeno in v tem času je upravni odbor organiziral telednevne nastope s skupino najboljših članov in nekaj tekmoval v oddelkih. Letno poročilo načelnika društva tov. Draško je dobro prikazalo vse uspehe, ni pa zaničevalo težkega delovanja. Imamo cel kup problemov, predvsem: denar, izrišče in orodje. Strokovno vodstvo smo zaupali v glavnem prosvetnim delavcem, vendar bo tudi to vodilo v isti smeri. Kateremu predsedniku žanez Šebenik. Sprejeti so bili vsažki sklepi in izvoljeno disciplinsko sodišče.

SAH

KRATKE SAHOVSKE NOVICE

V okviru proslave občinskega praznika v Črnomlju prireja SD Črnomelj v nedeljo, 12. februarja, velik individualni brzoštezi turnir z udeležbo najboljših šahistov v Sloveniji. Če se bodo vsi povabljeni odzvali, bo to nekak-

Novomeško Avto-moto društvo bo letos slavilo že svojo desetletnico, v tem razdobju svoje dejavnosti je izločilo precejšnje število voznikov motornih vozil, v zadnjih letih pa se ukvarja zlasti s šolanjem predvoznškega kadra. Pozabili tudi one izmedo raznih tekmovalcev in udeležbe pri športnih prireditvah.

Volili bomo v skupščino Zavoda za socialno zavarovanje

Upravni odbor sindikalne podružnice Medzadružnega lesno-ind. podjetja v Ribnici je imel sejo zaradi priprave na bližnje volitve v skupščino ZSZ. Podjetje tvori skupaj z Gradbeno in Ribnici eno volilno enoto, ki šteje nekaj nad 300 volilcev - zavarovancev. Sklenili so, da bo sindikalna podružnica predlagala delavskemu svetu podjetja v potrditve kandidature tov. Jožeta Pužlija, za služnega člana kolektiva. Or.

Izpred sodišča

S kamionom pol cesto

Šofer Jože Cukajne se je lani 28. februarja zvečer vračal s praznim tovornim avtomobilom avtopodjetja »Gorjanci« iz Sentjerneja v Novo mesto. Cesta je bila zasnežena in sveže orana. Cukajne je vozil preveč po desni in v bližini Zabeje vasi zadel z zadnjim desnim koleškom v cestni odbojčaji in ga zaneslo pod cesto. K sreči so tam drevesa, ki so avto ustavila, da se ni prevrnil.

Za goljufijami je začel

Na kakšni splozki pot je začel Franc Volčina, strojni ključavničar iz Regerte vasi pri Novem mestu. Dasi mlad in sposoben

Kratke iz kočevskega okraja

Prebivalci Laškega potoka in okolice se pripravljajo, kar ne prihaja redno zobozdravniki, ki bi morali dva dni v tednu ordinirati v Laškem potoku. Bilo je nekaj primerov, da so ljudje, ker niso bili obveščeni, da ne bo zobozdravnika, čakali po več ur.

Mimno medelje so dramski igralci

izvedli, če bo društvo hotelo dvo- rano kor štiti za redno vadbo. Tudi Mokronog se prebujajo. Vsi obstoječi oddelki redno vadijo, delo v odboru samem pa ni na višini. Pričakovamo, da se bo stanje obremenilo, kar nam bo zopet nov dokaz, kako potreben je bil vsaj delski tečaj, obenem pa zadoščeno predavateljskega tečaja, da njihov trud ni bil zaman.

KEGLJANJE V DOLENJSKIH TOPLICAH

Kegljaško društvo »Toplice« je klub zanesljivo privedel sredi januarja društveno medkrožnega prvenstva. Najboljši kegljač je bil KMET, ki se je tekmovalna polnostevilno udeležil in zasedel pr-

Partizan v Metliki je imel izbor

Zadovoljni smo se vračali z občnega zbora društva Partizan v Metliki. Ze lani je bilo društvo ustanovljeno in v tem času je upravni odbor organiziral telednevne nastope s skupino najboljših članov in nekaj tekmoval v oddelkih. Letno poročilo načelnika društva tov. Draško je dobro prikazalo vse uspehe, ni pa zaničevalo težkega delovanja. Imamo cel kup problemov, predvsem: denar, izrišče in orodje. Strokovno vodstvo smo zaupali v glavnem prosvetnim delavcem, vendar bo tudi to vodilo v isti smeri. Kateremu predsedniku žanez Šebenik. Sprejeti so bili vsažki sklepi in izvoljeno disciplinsko sodišče.

SAH

KRATKE SAHOVSKE NOVICE

V okviru proslave občinskega praznika v Črnomlju prireja SD Črnomelj v nedeljo, 12. februarja, velik individualni brzoštezi turnir z udeležbo najboljših šahistov v Sloveniji. Če se bodo vsi povabljeni odzvali, bo to nekak-

Novomeško Avto-moto društvo bo letos slavilo že svojo desetletnico, v tem razdobju svoje dejavnosti je izločilo precejšnje število voznikov motornih vozil, v zadnjih letih pa se ukvarja zlasti s šolanjem predvoznškega kadra. Pozabili tudi one izmedo raznih tekmovalcev in udeležbe pri športnih prireditvah.

Volili bomo v skupščino Zavoda za socialno zavarovanje

Upravni odbor sindikalne podružnice Medzadružnega lesno-ind. podjetja v Ribnici je imel sejo zaradi priprave na bližnje volitve v skupščino ZSZ. Podjetje tvori skupaj z Gradbeno in Ribnici eno volilno enoto, ki šteje nekaj nad 300 volilcev - zavarovancev. Sklenili so, da bo sindikalna podružnica predlagala delavskemu svetu podjetja v potrditve kandidature tov. Jožeta Pužlija, za služnega člana kolektiva. Or.

Izpred sodišča

S kamionom pol cesto

Šofer Jože Cukajne se je lani 28. februarja zvečer vračal s praznim tovornim avtomobilom avtopodjetja »Gorjanci« iz Sentjerneja v Novo mesto. Cesta je bila zasnežena in sveže orana. Cukajne je vozil preveč po desni in v bližini Zabeje vasi zadel z zadnjim desnim koleškom v cestni odbojčaji in ga zaneslo pod cesto. K sreči so tam drevesa, ki so avto ustavila, da se ni prevrnil.

Za goljufijami je začel

Na kakšni splozki pot je začel Franc Volčina, strojni ključavničar iz Regerte vasi pri Novem mestu. Dasi mlad in sposoben

Kratke iz kočevskega okraja

Prebivalci Laškega potoka in okolice se pripravljajo, kar ne prihaja redno zobozdravniki, ki bi morali dva dni v tednu ordinirati v Laškem potoku. Bilo je nekaj primerov, da so ljudje, ker niso bili obveščeni, da ne bo zobozdravnika, čakali po več ur.

Mimno medelje so dramski igralci

izvedli, če bo društvo hotelo dvo- rano kor štiti za redno vadbo. Tudi Mokronog se prebujajo. Vsi obstoječi oddelki redno vadijo, delo v odboru samem pa ni na višini. Pričakovamo, da se bo stanje obremenilo, kar nam bo zopet nov dokaz, kako potreben je bil vsaj delski tečaj, obenem pa zadoščeno predavateljskega tečaja, da njihov trud ni bil zaman.

KEGLJANJE V DOLENJSKIH TOPLICAH

Kegljaško društvo »Toplice« je klub zanesljivo privedel sredi januarja društveno medkrožnega prvenstva. Najboljši kegljač je bil KMET, ki se je tekmovalna polnostevilno udeležil in zasedel pr-

Partizan v Metliki je imel izbor

Zadovoljni smo se vračali z občnega zbora društva Partizan v Metliki. Ze lani je bilo društvo ustanovljeno in v tem času je upravni odbor organiziral telednevne nastope s skupino najboljših članov in nekaj tekmoval v oddelkih. Letno poročilo načelnika društva tov. Draško je dobro prikazalo vse uspehe, ni pa zaničevalo težkega delovanja. Imamo cel kup problemov, predvsem: denar, izrišče in orodje. Strokovno vodstvo smo zaupali v glavnem prosvetnim delavcem, vendar bo tudi to vodilo v isti smeri. Kateremu predsedniku žanez Šebenik. Sprejeti so bili vsažki sklepi in izvoljeno disciplinsko sodišče.

SAH

KRATKE SAHOVSKE NOVICE

V okviru proslave občinskega praznika v Črnomlju prireja SD Črnomelj v nedeljo, 12. februarja, velik individualni brzoštezi turnir z udeležbo najboljših šahistov v Sloveniji. Če se bodo vsi povabljeni odzvali, bo to nekak-

Delo in nacrti avto-moto društva v Novem mestu

Novomeško Avto-moto društvo bo letos slavilo že svojo desetletnico, v tem razdobju svoje dejavnosti je izločilo precejšnje število voznikov motornih vozil, v zadnjih letih pa se ukvarja zlasti s šolanjem predvoznškega kadra. Pozabili tudi one izmedo raznih tekmovalcev in udeležbe pri športnih prireditvah.

Društvo je imelo prejšnji teden letni občni zbor, deseti po številu. Člani so tokrat prišli res polnostevilno, navzoča pa sta bila tudi zastopnika Avto-moto zveze LRS tovariša Jakopič in Količek.

O delu društva v pretekli poslovni dobi je poročal dosednji predsednik Andrej Peric. Iz njegovega poročila o delu, uspehih in neuspehih društva je bilo razvidno, da se odbor ni redno sestajal in da se sestankov nekateri člani sploh niso udeleževali. Poročal je o težavah, ki jih je imelo društvo s šolanjem kadra, ker ni bilo stalnega inštruktorja za praktično vožnjo. Da bi te težave odstranili, je društvo ob koncu lanskega leta poskrbelo za rednega inštruktorja za praktično vožnjo in tako izboljšalo redno šolanje mladega kadra.

Društvo doslej ni imelo svojega stalnega prostora za parkiranje vozil, niti prostora za popravilo

Izpred sodišča

S kamionom pol cesto

Šofer Jože Cukajne se je lani 28. februarja zvečer vračal s praznim tovornim avtomobilom avtopodjetja »Gorjanci« iz Sentjerneja v Novo mesto. Cesta je bila zasnežena in sveže orana. Cukajne je vozil preveč po desni in v bližini Zabeje vasi zadel z zadnjim desnim koleškom v cestni odbojčaji in ga zaneslo pod cesto. K sreči so tam drevesa, ki so avto ustavila, da se ni prevrnil.

Za goljufijami je začel

Na kakšni splozki pot je začel Franc Volčina, strojni ključavničar iz Regerte vasi pri Novem mestu. Dasi mlad in sposoben

Kratke iz kočevskega okraja

Prebivalci Laškega potoka in okolice se pripravljajo, kar ne prihaja redno zobozdravniki, ki bi morali dva dni v tednu ordinirati v Laškem potoku. Bilo je nekaj primerov, da so ljudje, ker niso bili obveščeni, da ne bo zobozdravnika, čakali po več ur.

Mimno medelje so dramski igralci

izvedli, če bo društvo hotelo dvo- rano kor štiti za redno vadbo. Tudi Mokronog se prebujajo. Vsi obstoječi oddelki redno vadijo, delo v odboru samem pa ni na višini. Pričakovamo, da se bo stanje obremenilo, kar nam bo zopet nov dokaz, kako potreben je bil vsaj delski tečaj, obenem pa zadoščeno predavateljskega tečaja, da njihov trud ni bil zaman.

KEGLJANJE V DOLENJSKIH TOPLICAH

Kegljaško društvo »Toplice« je klub zanesljivo privedel sredi januarja društveno medkrožnega prvenstva. Najboljši kegljač je bil KMET, ki se je tekmovalna polnostevilno udeležil in zasedel pr-

Partizan v Metliki je imel izbor

Zadovoljni smo se vračali z občnega zbora društva Partizan v Metliki. Ze lani je bilo društvo ustanovljeno in v tem času je upravni odbor organiziral telednevne nastope s skupino najboljših članov in nekaj tekmoval v oddelkih. Letno poročilo načelnika društva tov. Draško je dobro prikazalo vse uspehe, ni pa zaničevalo težkega delovanja. Imamo cel kup problemov, predvsem: denar, izrišče in orodje. Strokovno vodstvo smo zaupali v glavnem prosvetnim delavcem, vendar bo tudi to vodilo v isti smeri. Kateremu predsedniku žanez Šebenik. Sprejeti so bili vsažki sklepi in izvoljeno disciplinsko sodišče.

SAH

KRATKE SAHOVSKE NOVICE

V okviru proslave občinskega praznika v Črnomlju prireja SD Črnomelj v nedeljo, 12. februarja, velik individualni brzoštezi turnir z udeležbo najboljših šahistov v Sloveniji. Če se bodo vsi povabljeni odzvali, bo to nekak-

Novomeško Avto-moto društvo bo letos slavilo že svojo desetletnico, v tem razdobju svoje dejavnosti je izločilo precejšnje število voznikov motornih vozil, v zadnjih letih pa se ukvarja zlasti s šolanjem predvoznškega kadra. Pozabili tudi one izmedo raznih tekmovalcev in udeležbe pri športnih prireditvah.

Volili bomo v skupščino Zavoda za socialno zavarovanje

Upravni odbor sindikalne podružnice Medzadružnega lesno-ind. podjetja v Ribnici je imel sejo zaradi priprave na bližnje volitve v skupščino ZSZ. Podjetje tvori skupaj z Gradbeno in Ribnici eno volilno enoto, ki šteje nekaj nad 300 volilcev - zavarovancev. Sklenili so, da bo sindikalna podružnica predlagala delavskemu svetu podjetja v potrditve kandidature tov. Jožeta Pužlija, za služnega člana kolektiva. Or.

Izpred sodišča

S kamionom pol cesto

Šofer Jože Cukajne se je lani 28. februarja zvečer vračal s praznim tovornim avtomobilom avtopodjetja »Gorjanci« iz Sentjerneja v Novo mesto. Cesta je bila zasnežena in sveže orana. Cukajne je vozil preveč po desni in v bližini Zabeje vasi zadel z zadnjim desnim koleškom v cestni odbojčaji in ga zaneslo pod cesto. K sreči so tam drevesa, ki so avto ustavila, da se ni prevrnil.

Za goljufijami je začel

Na kakšni splozki pot je začel Franc Volčina, strojni ključavničar iz Regerte vasi pri Novem mestu. Dasi mlad in sposoben

Kratke iz kočevskega okraja

Prebivalci Laškega potoka in okolice se pripravljajo, kar ne prihaja redno zobozdravniki, ki bi morali dva dni v tednu ordinirati v Laškem potoku. Bilo je nekaj primerov, da so ljudje, ker niso bili obveščeni, da ne bo zobozdravnika, čakali po več ur.

Mimno medelje so dramski igralci

izvedli, če bo društvo hotelo dvo- rano kor štiti za redno vadbo. Tudi Mokronog se prebujajo. Vsi obstoječi oddelki redno vadijo, delo v odboru samem pa ni na višini. Pričakovamo, da se bo stanje obremenilo, kar nam bo zopet nov dokaz, kako potreben je bil vsaj delski tečaj, obenem pa zadoščeno predavateljskega tečaja, da njihov trud ni bil zaman.

KEGLJANJE V DOLENJSKIH TOPLICAH

Kegljaško društvo »Toplice« je klub zanesljivo privedel sredi januarja društveno medkrožnega prvenstva. Najboljši kegljač je bil KMET, ki se je tekmovalna polnostevilno udeležil in zasedel pr-

Partizan v Metliki je imel izbor

Zadovoljni smo se vračali z občnega zbora društva Partizan v Metliki. Ze lani je bilo društvo ustanovljeno in v tem času je upravni odbor organiziral telednevne nastope s skupino najboljših članov in nekaj tekmoval v oddelkih. Letno poročilo načelnika društva tov. Draško je dobro prikazalo vse uspehe, ni pa zaničevalo težkega delovanja. Imamo cel kup problemov, predvsem: denar, izrišče in orodje. Strokovno vodstvo smo zaupali v glavnem prosvetnim delavcem, vendar bo tudi to vodilo v isti smeri. Kateremu predsedniku žanez Šebenik. Sprejeti so bili vsažki sklepi in izvoljeno disciplinsko sodišče.

SAH

KRATKE SAHOVSKE NOVICE

V okviru proslave občinskega praznika v Črnomlju prireja SD Črnomelj v nedeljo, 12. februarja, velik individualni brzoštezi turnir z udeležbo najboljših šahistov v Sloveniji. Če se bodo vsi povabljeni odzvali, bo to nekak-

Novomeško Avto-moto društvo bo letos slavilo že svojo desetletnico, v tem razdobju svoje dejavnosti je izločilo precejšnje število voznikov motornih vozil, v zadnjih letih pa se ukvarja zlasti s šolanjem predvoznškega kadra. Pozabili tudi one izmedo raznih tekmovalcev in udeležbe pri športnih prireditvah.

Volili bomo v skupščino Zavoda za socialno zavarovanje

Upravni odbor sindikalne podružnice Medzadružnega lesno-ind. podjetja v Ribnici je imel sejo zaradi priprave na bližnje volitve v skupščino ZSZ. Podjetje tvori skupaj z Gradbeno in Ribnici eno volilno enoto, ki šteje nekaj nad 300 volilcev - zavarovancev. Sklenili so, da bo sindikalna podružnica predlagala delavskemu svetu podjetja v potrditve kandidature tov. Jožeta Pužlija, za služnega člana kolektiva. Or.

Izpred sodišča

S kamionom pol cesto

Šofer Jože Cukajne se je lani

Ljudski dramatik Shakespeare na Dolenjskem

PO OBISKU CELJSKEGA MESTNEGA GLEDALIŠČA V KOSTANJEVICI NA KRKI

V torek 17. januarja t. l. je Mestno gledališče Celje gostovalo v Kostanjevici na Krki s Shakespeareovim tragedijo »Othello«. Ob tej priložnosti sem prosil upravnika gledališča tov. mg. FEDORJA GRADIŠNIKA za majhen intervju za bralce »Dolenjskega lista«. Dolgoletni vodja, gledališki človek, s katerim sta tesno povezana rast in uspeh te pomembne kulturne ustanove, mi je ljubeznivo odgovoril na nekaj vprašanj. Dejstvo je, da je Celjsko Mestno gledališče eno prvih in najpomembnejših gledališč na Slovenskem, ki svojo kulturo daje tudi podeželju in to s težimi, zahtevnejšimi in kvalitetnimi deli. Ko čestitamo vsemu kolektivu za uspešno uprizoritev »Othella« v Kostanjevici na Krki, izražamo upanje, da bo v gostovanju širili svoje kulturno poslanstvo na Dolenjskem tudi v bodoče.

1. Ste prvo pokleno gledališče pri nas, ki je prišlo s Shakespeareom na deželo. Kakšen pomen imajo Vaša gostovanja s težimi deli na deželi?

Lani je bil naš režiser Branko Gombač pet mesecev kot štipendiat britanskega prosvetnega ministrstva v Angliji, kjer je v raznih tamkajšnjih gledališčih (v Londonu, Bristolu, Stratfordu in dr.) študiral uprizoritve Shakespeareovih del. Ko se je vrnil pred letošnje sezone v Celje, se je takoj lotil študija »Othella«, ki je bil določen za otvoritev sezone 1955-56. Kot princip uprizoritve prvega Shakespeara celjskega poklicnega gledališča, si je začel veliko nalogo: dokazati, da je Shakespeare ljudski dramatik, razumljiv ne le šolanemu inteligentu, temveč tudi najpreprostejšemu gledalcu na podeželju. Treba je samo z umetniške platirji režijsko skrb usmeriti v dejanje samo in v pesniško besedo ter v močno duševno podajanje karakterizacije posameznih odskih likov. To je seveda za mladega režiserja in za mlade igralce velika in težka naloga. Kljub vsemu se naš ansambel te naloge ni ustrašil, saj je že nekajkrat s svojimi pogumnimi in za slovensko gledališko dejavnost revolucionarnimi prijemmi vzbujal pozornost ne samo doma, temveč zlasti tudi kot prvo provincialno gledališče v državi na gostovanju v reprezentativnem Srbskem narodnem pozorišču v Beogradu z »Mladostjo pred sodiščem«. — Da uredimo nalogo, ki si jo je zastavil Gombač, je bilo treba najti način, kako lehnično-inscenacijsko rešiti možnost uprizoritve Shakespeareovega dela na malih, podeželskih odrih. Rešitev je našel v enostavnem shakespeareanskem elizabetanskem odru, ki ne terja nobenih kulis in nobenih rekvizitov, temveč eno samo nevtralnno prizorišče v zavesah, na katerem je mogoče uprizoriti vsa raznovrstna dogajanja brez sprememb. S takšno odsko-tehnično opremo smo dosegli svoj namen: »Othella« je mogoče uprizoriti na najmanjšem odru, kjerkoli smo doslej gostovali: Vojnik, Zalec, Topolšiča, Ravne, Brezice, Kostanjevica. Povsod je bil uspeh prodoren in s tem podan dokaz, da je Shakespeare pravi ljudski dramatik in njegov »Othello« vsakomur razumljiva, prava ljudska igra.

3. Kakšen je vaš repertoar v tekoči sezoni in pod kakšnimi pogoji delate?

Letošnjo sezono smo pričeli 1. oktobra 1955 z »Othello«, ki je doživel do danes 23 predstav (13 v Celju); druga premiera v sezoni je bila krstna uprizoritev špilske igre hrvaškega pisatelja Aleksandra Marodiča »Operacija Altmark«, ki ji je sledila duhovita moderna komedija ameriškega komediografa Axielroda »Sedem let skomin«. Četrto delo letošnje sezone je bila praznična drama Ranka Marinkovića »Glorija«, ki je po enoglasni sodbi kritike najboljša jugoslovanska dramsko delo po osvoboditvi. Izvedbo Marinkovićeve drame je ocenila kritika kot vrhunec dosedanjih umetniških dosežkov celjskega gledališča. Z dramo »Vrni se, mala Šeba« Williama Ingea, smo seznanili slovensko publiko z eno izmed najznačil-

nejših psiholoških del moderne ameriške dramatike. Kot šesto premiero uprizorimo najmanj igralno Cankarjevo dramsko pesnitev »Lepe Vida«, o kateri je od njene prve uprizoritve leta 1912, pa vse do danes razširjeno mnenje, da je zaradi svoje nedramatičnosti sploh neuprizorljiva. Celjsko gledališče se je odločilo, da tvega pogumen polkus in dokaže, da ta trditve ne drži. V kolikor bomo uspeli, bomo videli. Naš režiser, znani književnik Andrej Hieng, je z nami vred prepričan, da bo z novimi režijskim prijemom na navdušenem sodelovanju mladega igralskega zbora celjskega gledališča dokazal, da je splošno prevladujoče mnenje o tem najlepšem slovenskem odskem besedišču netočno in krivično.

Cankarju sledi krstna uprizoritev nove slovenske mladinske igre Miloša Mikelina »Atomski bombe ni več«, s katero upamo zamašiti veliko vrzel v slovenski dramatik za mladino. Delo je bilo nagajeno od upravnega odbora našega gledališča s 50.000 dinarji. — Ko-

ba komedije »Zvodnik iz veselja« francoskega dramatika Pierra Ermanuela. To bo vsakakor edinstven dogodek v zgodovini jugoslovanskih gledališč, saj se doslej še ni zgodilo, da bi bil kak inozemski avtor odstopil svoje delo v krstno uprizoritev jugoslovanskemu in to celo slovenskemu gledališču v provinci. Nadaljnja noviteta bo nova slovenska izvorna drama, ki pa še ni določena, na kar bi sledili dve igri na en večer pod skupnim naslovom »Don Juan« (Puškin: »Kameniti gost« in Luisa Treves: »Don Juanovo pismo«) ter Molierova komedija »Skopuh«.

Pod kakšnimi pogoji delate?

Ce se spomnim na pogoje, pod katerimi smo delovali pred štiridesetimi leti in pozneje do prvih let po osvoboditvi, potem moram reči, da delamo naravnost pod idealnimi pogoji kljub nevesočnostim, ki iz razumljivih vzrokov vendarle še obstajajo. Delovno ljudstvo Celja nam je gradilo gledališče, o katerem pravijo, da je eno najlepših v

Ansambel Othella po zadnjem dejanju — navdušenje gledalcev nad odlično zaigranim delom je bilo povsod izredno.

nec januarja pričnemo s studijem Woukove drame »Zadeva Caine«, ki jo je po svojem znanem romanu »Upor na ladji« dramaturgiral avtor sam in velja za najboljšo ameriško dramsko delo zadnjih let.

Nadaljnji program: praznično

državi. LOMO nam s razmeroma visoko dotacijo omogoča, da dostojno uredimo svoje kulturno poslanstvo. V veliko oporo nam je upravnih odbor gledališč, ki imajo tako za umetniško, kakor za finančno plat ustanove mnogo razumevanja.

Najhujši zločinec lanskega leta

To zloglasno slavo si je zaslužil Jack Graham, ki je pred nekaj tedni podtaknil eksploziv v ameriško poštno letalo N-629, da bi s tem ubil svojo mater in dvignil njeno zavarovalnino. Ob eksploziji je našlo smrt 44 potnikov.

Ko se je 1. novembra lani zrušilo letalo N-629, nihče ni slutil, kaj se pravzaprav skriva za to katastrofo. Toda predsednik letalske komisije je zasumlj-

da gre za zločin in je mobiliziral FIB (ameriško preiskovalno policijo). Stevilni detektivi in še 200 strokovnjakov letalske družbe so po nekaj dneh ugotovili, da gre res za zločin in da je bil eksploziv v odseku za poštno pakete št. 4. Letalska družba je takoj razpisala nagrado 25.000 dolarjev za informacije, ki bi lahko koristile preiskavi. Javilo se je mnogo ljudi. Nekemu uslužbencu letalske se je bil posebno zdel sumljiv neki Mr. Graham, ki je prisostvoval odletu letala N-629. Ta Graham je pospremil na letališče svojo mater in uslužbenec je slišal, kako jo sin nagovarja, naj plača 27 dolarjev razlike, ker je njena prtljaga težja kot je predpisano. »Oh, teh nekaj dni, kolikor bom zdoma, res ne potrebujem toliko s seboj,« je rekla. Toda sin je vztrajal, da mora vzeti vsaj prtljago in naj je ne odpira prej kot na Aljaski, kamor je bila namenjena.

Gospa King, mati tega Grahama, je bila edina potnica, ki je v Denveru vstopila v letalo. Zato je njena prtljaga šla v oddelek št. 4, namenjen za potnike iz Denvera. Ko se je Graham poslovil od matere, je prišel v letalsko restavracijo, ves neraven, in nenadoma mu je postalo slabo, so povedali nekateri drugi.

Odšel je v toaleta in ko se je vrnil, je glas radijskega napovedovalca pravkar javljal o

nesreči letala. Graham je omedlel. »Slutil je nesrečo«, so rekli gosti v restavraciji. Detektivi so bili tudi prepričani, da je »slutil« nesrečo, ampak to slutnjo so si razlagali po svoje. Bili so prepričani, da je v letalu eksplodiral prav kovček njegove matere. Zvedeli so, da je pripravil materi presenečenje z nekim darilom in da ga ji je naskrivaj dal v kovček; tako je povedal žen. Vrhu tega je zavaroval mater za 37.000 dolarjev, kot koristnika zavarovalnine pa napisal — sebe.

Detektivi so tudi odkrili, da ima Graham za seboj že več kaznivih dejanj, našli so trgovca, pri katerem je bil kupil dinamit in tako je počasi prišel v klešče. Priznal je in povedal, kako je to naredil. Iz osemih diminamitnih patronov, ure in vžigalnika je montiral pekleniški stroj in ga navel tako, da bi moral eksplodirati eno uro in po' po odletu letala. Ker je imelo letalo zamudo, se ni zrušilo nad hribi, kot je računal Graham, kar bi preiskavo zelo oviralo, temveč še nad ravnino.

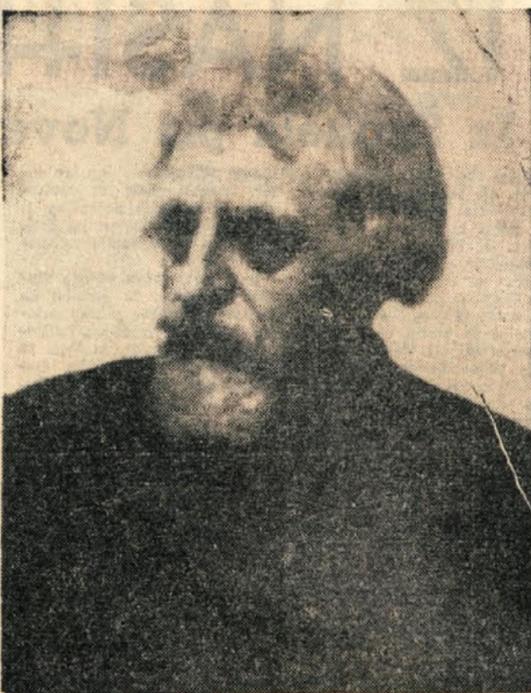
»Kaj vas ne zgrozi misel, da imate na vesti 44 ljudi? Ah! ni ste ljubili svoje matere?« so ga vprašali na zaslišanju, toda Graham je samo skomiznil s ramo. Tako se je razjasnila nesreča pri Denveru, sledil pa ji bo proces proti ubijalcu Jacku Grahamu.

TUDI ŠTUDENTJE MORAJO POMAGATI PRI IZOBRAŽEVANJU

Pred kratkim je bil v Ljubljani sestanek Kluba dolenjskih visokoletnikov. Takrat se je na Univerzi zbralo okoli 30 članov novomeškega kluba, ki so obravnavali tekoče študentske probleme. Sestanek pa se kljub zanimivim vprašanjem, kot so brucovanje, kulturno-prosvetna predavanja itd. ni razvil.

V okviru programa dela so govorili o življenjski novomeškega kluba z ljudsko prosveto glede predavanja za podeželje. Navadno so se na sestankih tako predavanja sprejemala, javili so se celo prostovoljci, toda vse je navadno zraslo. Sedaj bi pričeli družbe Univerzitetni odbor je ponudil filme različnih vrst, od celovečernih umetniških do kratkih poučnih in strokovnih. Ker ni nobenih stroškov, ampak so pri tem celo ugodnosti za predavatelja, je bilo splošno mnenje, da se takoj prične z izbiro filmov, določitvijo ekip in krajev, ki bi prišli v poštev. Predavanja bi organizirali v obliki turnej. Za vodilo sta bila izvoljena Gajšek in Kranjc.

Na sestanku so obravnavali tudi problem življenja novomeškega kluba z Belokranjci. Osrednje vprašanje sestanka je bila organizacija letalnega interneta študentskega plesa, ki bi obsegal tudi brucovanje. Tudi letos ne bi izostal tradicionalni sprevid brucovalcev skozi Novo mesto. Datum brucovanja je že določen — 25. februar. O ostalih organizacijskih podrobnostih pa se bodo vremenil

Ruski pisatelj Turgenjev ali Italijanski skladatelj Verdi? Ne! Jože Jankovič, ki ga je maskiral šef-lasuljar Celjskega gledališča Vinko Tanjšek v dramaturškem tečaju v Kostanjevici na Krki.

Belokranjski ribiči so zborovali

V nedeljo, 22. januarja, je imelo v Crnomlju letni občni zbor Ribiško društvo Bele krajine. Društvo šteje okoli 70 članov.

Po izčrpnem poročilu upravnega odbora so se v živahni razpravi dobro osvedeli razmere, ki vladajo v vodah Bele krajine. V stopnik Ribiške zveze Slovenije, ki nam je dal mnogo praktičnih strokovnih nasvetov. Članstvo je predvsem odobravalo ustanovitev ribiških družin povsod tam, kjer so dani pogoji. V Gradcu so družino že ustanovili, v kratkem pa jo bodo še v Metliki in na Vinici. To pomeni na eni strani močno razbremenitev za društvo, na drugi strani pa bo lahko družina kot manjša enota bolje gospodarila z ribjim bogastvom, imela bo boljše pregled nad lovom, nad morebitnim vraganjem mladice, skupinski odgovor za široko prostorno lito. Družine bodo prirale športna tekmovanja.

Razveseljuje je tudi dejstvo, da je društvo predvidelo v svojem gospodarskem načrtu za leto 1956 čez 150.000 d n za višitev mladice, kar je dokaz, da društvo pravilno razume gospodarjenje z našimi vodami in s skupnim ljudskim premoženjem. Produktivna zmogljivost naših voda je precejšnja in zelo nepravilno bi bilo, če bi iz vod samo jemali, nič pa ne vračali. Tudi na ribogojnico ali pa primerno vališče član niso

pozabili. Seveda to ne bo še Julio, kajti za to so potrebna večja denarna sredstva. Mnogo škodo delajo naše tovarne, ki nimajo primernih naprav za filtriranje in njihovi odpadki mnogokrat uničujejo naše ribje bogastvo. Za v preteklem letu je društvo poslalo nekaj mrtvih rib v pregled Inštituta za ribogojstvo v Ljubljano, kjer so sklenili, da bodo poslali na teren posebno ekipo, ki bo zadrževala posebno komisijo, ki bo proučila okuževanje voda z odpadki in bo svoje sklepe sporočila Svetu za gospodarstvo pri Okrajnem ljudskem odboru.

Na predlog občnega zbora bo novi upravni odbor vpiljal na ribiško društvo v Karlovcu, da bo tudi on vsakdo svoje pravila in izdajanje ribolovne z našimi, tako da v prihodnje ne bo več pripomb zaradi mnogo širšega načina odlova, ki je dovoljen hrvaškemu ribičem, kar kvarno vpliva na ribiško disciplino ribičev to stran Kolpe.

Občni zbor je popolnoma uspel in pokazal, da belokranjski ribiči razumejo, da je športni način odlova edino pravilen in važen temelj v narodnem gospodarstvu.

Datum noveletnega zrebanja bomo objavili v prihodnji številki — do 6. februarja pa še lahko nakažete celoletno ali polletno naročnino, če želite sodelovati pri zrebanju!

Novo taborniška družina v Ribnici

1. januarja je bila ustanovljena nova taborniška družina v Ribnici na Dolenjskem. Mladici fantje — dijaki kočevske gimnazije, so zasedali zdravo taborniško seme v domačem kraju. Zdej so večinski in organizirajo predvsem dijake nižje gimnazije. Ko bodo vzgojili dober vodniški naraščaj, pa bodo število sedanjih 40 članov še povečali. Taborniki v Ribnici bodo sodelovanjem z mladino JLA, Ljudsko tehniko in ostalimi organizacijami lahko dosegli lepe uspehe, ko bodo uresničevali svoje namige in zahtevane cilje. Upajo, da jih bodo pri tem podprli tudi vzgojitelji in starši.

V Sloveniji je to sedemintrideseta taborniška enota, ki so jo ustanovili pozdrevili taborniki iz vseh krajev LRS, hkrati pa je to tretja samostojna enota na Dolenjskem. Taborniška organizacija je kazalo ustanoviti tudi v Crnomlju, Metliki, Trebnjem in drugod. Grea.

Uspeh novomeških kegljačev v Mariboru

V 2. kolu II. republiške lige kegljskega prvenstva LRS sta se srečali 29. januarja na kegljski stezi v Mariboru ekipi Branika iz Nove Gorice in Gorjancev iz Novega mesta. Na tekmovalni se kegljači Gorjancev premagali Branikovo ekipo z razliko 229 kegljev. Novomeščani so podrl 4992 keglja, Branikovci pa 4573.

Izmed posameznikov so bili najboljši: Mrzak 837 kegljev, Cigoj 824 kegljev, Vencej 807 kegljev, Murn 802 keglja, Jerman 717 kegljev in Barbič 755 kegljev.

Pametna beseda

V kranjskem mesu Winnipeg so pred kratkim imeli konferenco delegatov kmetijskih organizacij štirih zapadnokanadskih pokrajin. Na konferenci so med drugim zahtevali, da se trgovina s kmetijskimi pridelki razširi na vse dežele, torej tudi na vzhodno evropske. Obsojili so omejevanje prodaje na nekatere države in izjavili, da bi bila trgovina z vsemi deželami v korist vsega sveta. Znano je namreč, da se nekatere države dušijo v kmetijskih pridelkih — med njimi je tudi Kanada — na drug strani pa je v več državah pomanjkanje živil, prodaja kmetijskih pridelkov pa je vezana na politične pogoje.

Sončne ure nočejo vrniti

Ob okupaciji Etopije so Italijani marsikaj pobrali in odpeljali domov. Po drugi svetovni vojni so morali velik del oropanih stvari vrniti. Tudi poseben obelisk, ki do sekunde točno kaže s svojo senco čas, last cesarja Haile Selassie, so odpeljali pa so sedaj ne bi radi vrnili; in so že prosili, naj bi jim ga poklonili.

OKROGLE

S ČASOM SE TUDI CLOVEK SPREMENJA

— Kako to, da vas ne vidim več tako pogosto s tistim dekletom, ki ste mi ga predstavili pred pol leta?

— Veste, ti ni moje dekle; pred dvema mesecema sva se namreč poročila...

SODOBNE NEVESTE

— Imam dva pretendenta, Eden je obrtnik, drugi pa študira za profesorja in je zelo čeden, a vedno brez denarja. Kaj bi ti storila na mojem mestu?

— Na tvojem mestu bi se poročila z lepim revnim fantom in...

— In?

— Predstavi mi drugega!

ODLIČEN STRELEC

— To je pa res čudno. Prvega zajema, ki vanj pomeřim, vedno zgrešim.

— No, potem pa odleš pičmeri samo še v tistega, ki ne bo prvi.

ENA BREZ BESED

2. Dosti gostujete po Stajerskem. Kako preprosto ljudstvo sprejema vrednote, ki jih nudijo kvalitetna dela?

Z gostovanji na podeželju smo si pridobili sloves enega najmarljivejših potujočih gledališč Slovenije. Pri tej priložnosti želim poudariti zlasti to: doslej je prevladovalo mnenje, da se mora podeželju dajati lahka, literarno nepretenciozna, če je mogoče dela pretežno komične vsebine, češ, da si podeželje želi zabave in razvedrila in ni dostopno za drame in tragedije. Mi smo doslej doživljali!

Dve lončarski iz Ribniške doline

Marsikaj zanimivega in veselnega zveš, če stopiš takole v nedeljo popoldne med stare lončarje v Dolenji vasi pri Ribnici. Lončarski obrt izumira, potujejo očanci, mladina se je noče učiti, čeprav je po lončarskih izdelkih še vedno veliko povpraševanje. Slišiš pa tudi prijetne zgodbe, ki so jih dolenjski lončarji doživljali na svojih potovanjih. Če so si to ali ono izmislili, da je bilo potem pripovedovanje doma bolj veselo, kdo bi jim zameril. Dve taki njihovi štortji sem si zapisal.

DOBRA KUPCIJA

Dan je je negibal k zatonu, ker je konj lončarja Janeza s podeželske ceste zavil naravnost v bližnje deteljo, ki ga je tako nepopustljivo vabila v grah, hkrati je bil pa še lačen. Voznik — lončar Janez (je pa vkljub tresljanju nemoten spal na vozu). Šarec se je lepo mirno pasel, dokler niso prišli graščakovi hišci, kajti detelja je bila graščakova, in odpeljal voz na graško dvorčisko. Zbudil se lončarja in mu povedal, da bo lezovoz, ker je konja pasel po graščakovem detelju. Debelo jih je gledal, saj se mu niti sanjalo ni, da se je šarec kje pasel. Prišel je graščak in naročil hišpocem, naj pobelje vse lonce in skledice in latvice. To bodi

Kaj pripravlja bršljinska SVOBODA v februarju

Za februar so v Svobodi Bršljini predvideli takle spored prireditve: v nedeljo 8. februarja bo slavnostna akademija v počastitev spomina pesnika Franceta Prešerna. V četrtek, 16. februarja, bo ob 19. uri zdravstveno predavanje, 23. februarja pa predavanje o zunanji in notranji politiki, obkrajat v združnem domu. Akademija in predavanja so brez vstopnine. Mladina ima plesne vaje vsak četrtek od 19. do 21. ure, medtem ko je urnik za pevške vaje moškega, ženskega, mešanega

in mladinskega zbora, za šahovsko sekcijo, tamburaški zbor in knjižnico nespremenjen.

Dramska sekcija društva pripravlja novo igro »Trinajst jih bo«, mladina pa bo postavila na oder komedijo »Zaradi stanovanjske«. Obe igri bo režiral tov. Bratož. Mladinci se zelo zanimajo tudi za folklor in bodo nastopili prvič na nedeljski akademiji.

Pevski zbori se vneto pripravljajo za prvi samostojni koncert, ki bo najbrž konec marca v Bršljino. — 8

JANEZOV DROBIZ

Dobra je bila Janezova 'boljša polovica Johana. Pridna in brez napak, oziroma je imela eno samo napako: strašansko je bila lakotna ne toliko na velik denar, ampak na drobiz. Kadar koli je Janez odšel po svetu s pisniki in skedami, mu je vno in gorče pihala na srce, naj prinese čimveč drobiza. Tudi ta dan, ko je mož že zavil za hišo, je prišla za njem pa zaklicala: »Janez, glej, da boš prinesel veliko, veliko drobiza!« »Saj ga bom!« je priklical Janez in odpeljal proti Rakeči. Šarec je težko vleklo voz v bonarski klanec, na ovanku je zavil malo piveč na rob ceste. Kolo je trelo ob kamen in voz se je na letem prevrnil. Založni dragocen tovor, še bolj žalostno je Janez zvedel na pobito postovo. Preklinjal je konja in ves bel svet, postavil voz spet na kolesa in obrnil proti domu. V prazno vrečo je nabral zdrobljenih črepih in jo napolnil do vrha. Hitro sta s Šarcem zapeljala na domače dvorišče. Janez je še vedno kuhala sveta jezca, pograbil je vrečo, jo odnesel v kuhinjo in stresel črepije pred skupno ženo. »Na, Johana, zdej boš menda za nekaj časa stla drobiz!«

»Gospod, naj ne povejo, kdaj spet lahko pripeljem plakrele!«

Vinko Mate